

ת"פ 30558/10/15 - מדינת ישראל נגד ירון כהן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 30558-10-15 מדינת ישראל נ' כהן(עציר)
בפני כבוד השופט ד"ר אוהד גורדון

בעניין: מדינת ישראל על-ידי יחידת תביעות ירושלים - עו"ד ר' ישי

המאשימה

נגד

ירון כהן על-ידי עו"ד ו' שוב - הסנגוריה הציבורית מחוז ירושלים

הנאשם

הכרעת דין

רקע

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות רבות של איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") וכן ארבע עבירות של העלבת עובד ציבור, לפי סעיף 288 לחוק העונשין. כפי הנטען, בתקופה יוני-ספטמבר 2015, בעת שהנאשם ידע כי היחידה המרכזית של מחוז ירושלים במשטרת ישראל (להלן: "ימ"ר") מאזינה לקווי הטלפון שלו, ביצע מאות שיחות טלפון מאותם קווים בהם התקשר ממספר טלפון אחד שלו למספר טלפון אחר וניהל שיחות "בינו לבין עצמו", שהוא הדובר היחיד בהן. בשיחות אלה השמיע הנאשם אמירות מאיימות רבות על שוטרים שונים של ימ"ר ולצדן מספר אמירות מעליבות. כתב האישום מונה שמונה-עשרה אישומים הדנים באמירות ממין זה, אשר בוצעו בתאריכים 25.6.15, 7.7.15, 8.7.15, 14.7.15, 21.7.15, 28.7.15, 3.8.15, 10.8.15, 17.8.15, 18.8.15, 19.8.15, 20.8.15, 5.9.15, 6.9.15, ו-15.9.15. האמירות מפורטות בכתב האישום. המדובר באמירות בוטות, שחלקן יובא בהמשך במידה הנדרשת לדיון בעבירות המיוחסות.

גדר המחלוקת

2. המעשים המיוחסים לנאשם אינם במחלוקת (ראו תשובת ההגנה בפ' 8 ש' 15). טיעוני ההגנה עוסקים במישורים הבאים:
3. ההגנה טענה כי האמירות הנדונות נאמרו על-ידי הנאשם בעודו שוהה בביתו, כי זכותו להתבטא בחופשיות במיקום פרטי זה. לדידה, יש לנקוט מידתיות וזהירות בהפעלת הדין הפלילי.
4. ההגנה ביקשה להורות על זיכוי הנאשם מטעמים של הגנה מן הצדק ובהתאם לדוקטרינת הביקורת המנהלית על מעשי הרשות. ב"כ הנאשם הלן על כך שהמאשימה אפשרה לנאשם להמשיך בהתבטאויותיו,

בחרה לפעול נגדו רק לאחר שביצע שיחות רבות ולא זימנה אותו לחקירה אחרי שיחה אחת או שניים והזהירה אותו, דבר שהיה מביא להפסקת המעשים. נטען שבכך המאשימה ביקשה להכשיל את הנאשם, וכי לא בוסס שזימון הנאשם לחקירה היה פוגע בהאזנות הסתר.

5. ב"כ הנאשם, עו"ד שוב הוסיף וטען כי הנאשם, נוכח התנהלות זו של המשטרה, סבר שהתנהגותו מותרת. עוד סבר כי משום שבהליך קודם, בו יוחסה לו עבירת אלימות כלפי בני משפחה יריבה וממנה זוכה הנאשם מטעמי הגנה עצמית (להלן "תיק האלימות"). הכרעת הדין הוגשה כנ/2, הוצג תמליל של האזנה לשתי שיחות של הנאשם שגם בהן התבטאויות דומות (נ/3), לא ננקטו נגד הנאשם הליכים בגין איומים באותן שיחות ולא הובהר לו כי תכנן פסול.

6. ההגנה טענה גם לשימוש בלתי מידתי בצווי האזנת הסתר. לדידה, על המאשימה אשר ביקשה להשתמש בתוצרי האזנת הסתר לעבירות של איומים והעלבת עובד ציבור היה לפנות לבית המשפט שנתן את הצווים בבקשה "להרחיבם" ולחשוף בפניו כי ההאזנות מגלות איומים וכי המואזן מודע לכך שמאזינים לו.

7. עוד נטען להתנכלות של אנשי ימ"ר לנאשם, בעקבות זיכוי בתיק האלימות עמו לא השלימו. במסגרת זו הצביעה ההגנה על אמירה של העד אזרזר לפיה התבקש לאסוף חומר על הנאשם; על פסקי דין שהציגה ובהם, כך טענה, קביעות אודות יחס מפלה של המאשימה וימ"ר כלפי הנאשם; על החלטה משלב "מעצר הימים" בה הוטחה ביקורת בכך שחברים של השוטרים המאוימים הביעו שמחה בעת מעצרו של הנאשם; ועל תחושותיהם הקשות של הנאשם ורעייתו עליהן העידו, בעקבות חיפוש בביתם שכלל התנהלות פגומה של המחפשים ותוך שהנאשם סבר כי המאשימה מעוניינת ללחוץ עליו כדי שיסכים לשתף פעולה ולמסור מידע לאנשי המודיעין.

8. ההגנה הוסיפה וטענה כי יסודות עבירת האיומים אינם מתקיימים. במסגרת זו טענה כי חלק מן האמירות אינן מהוות "איום", כי חלק מהשוטרים לא נחשפו לאיומים בזמן אמת, וכי השוטר אזרזר מסר שלא התרגש מהאיומים. עוד נטען שלא גובש היסוד הנפשי הדרוש להרשעה, משום שהנאשם סבר כאמור שהתנהגותו מותרת, ביקש אך לפרוק תסכולים ולכלל היותר להקניט, כשחלופת ההקנטה בהגדרת ה"איום" הפכה לאות מתה.

9. ההגנה טענה לפערים בחלק מעדויות התביעה: לגבי השוטר חמדני נטען כי לא חשף שהוא מאוים גם בידי אחרים ולא רק בידי הנאשם, ולגבי השוטר כהן כי יש להתעלם מטענתו לפיה הוכרז כשוטר מאוים שכן לא הוגשה חוות דעת המסבירה מה עמד בבסיס ההכרזה.

10. לבסוף נטען כי אין מקום להרשעה בעבירה של העלבת עובד ציבור, בשים לב להלכה הפסוקה בנושא ולאמירתו של העד דודו לוי לפיה אמירות הנאשם לא פגעו בביצוע תפקידו.

פרק העובדות

11. העובדות שפורטו בכתב האישום אינן, כאמור, במחלוקת. ועם זאת, לאחר שהתעוררה מחלוקת בדבר נסיבות אמירת האמרות מושא האישום, היסוד הנפשי של הנאשם וטענתו להתנכלות, ובשים לב להלכה הפסוקה עליה אעמוד בהמשך ואשר מורה לבחון את האמירות בתוך הקשרן ונסיבות הצגתן כדי להכריע האם מדובר ב"איומים", התרתי לצדדים להציג ראיות (ראו החלטה בפ/10 ש' 19-25). בעקבות זאת נשמעו מספר עדי תביעה והגנה, לרבות עדות הנאשם, והוגשו מוצגים. אסקור את העדויות וחומר הראיות, בחלוקה נושאית:

על השיחות מושא האישום

12. בשל אורכן ומידת הבוטות שבהן לא אצטט בהכרעת הדין את מלוא האמירות בהן עוסקים האישומים. אלה מפורטות בכתב האישום. התרשמתי מנסיבות אמירתן נשענת על תמלילי השיחות בהן נאמרו האמירות ודיסק ובו הקלטות השיחות, ת/2. אתמקד במאפיינים של אותן שיחות ואמירות שהם רלבנטיים לסוגיות שעלו בטיעוני הצדדים ובדברי הנאשם.

13. הנאשם השמיע אמירות אלה, כאמור, בשיחות טלפון מרובות, אותן ביצע לאורך תקופה ממספר אחד שברשותו, למספר אחר (למשל מן הטלפון הנייד שלו, לטלפון הקווי בביתו או לטלפון של בנו). הנאשם הוא הדובר היחיד באותן שיחות (למעט שיחות ספורות ובהן מילים בודדות של אנשים, ככל הנראה בני משפחתו הנמצאים לידו בעת ביצוע השיחות, ומענה ראשוני לאחת השיחות בידי בנו).

14. השיחות כולן, שחלקן ארכו זמן ממושך, מציגות "מונולוגים" של הנאשם המוקדשים לאמירות קשות, המופנות אל שוטרי ימ"ר. לא מדובר באיומים אשר משולבים בשיחה "רגילה" או עניינית, אלא בשיחות שכל-כולן רצף של השתלחויות, גידופים, איומי פגיעה ועוד. הדברים נאמרו בידי הנאשם בטון לעומתי, לעיתים ארסי, ובשפה בוטה וחסרת גבולות. המשפטים המובאים בכתב האישום הם רק חלק מאותם "מונולוגים" ממושכים. החשיפה לשיחות במלואן מותירה רושם קשה, פוגעני ומאיים. "טעימה" מאותם דברים ניתן למצוא בהמשך הכרעת הדין, בפרק הדין בתכנון של האמירות והאם יש בו לעלות כדי "איום". עוד יש לציין את תדירות השיחות, שהינה ניכרת כאשר בחלק מהמקרים ניהל הנאשם מספר שיחות באותו יום, או יום אחר יום.

15. הנאשם נשא את דבריו, לרבות את האמירות מושא האישומים, תוך פניה ישירה לשוטרי ימ"ר, פעמים רבות בשמותיהם, ושימוש תכוף בגוף שני. אציג דוגמאות ספורות מתוך שיחות ממושכות: "חמדני המניאק אה יא מזדיין, רוצה לראות אותך פה בשכונה, יא מניאק כשאתה רואה אותי מוריד את הראש יא זבל. לא תוריד את הראש, אני יוריד לך את הראש יא סמרטוט, הבנת?... (שיחה מיום 6.9.15 שעה 00:11) "אלי כהן אשתך, אשתך הזונה אם תרצה אני יכול גם לסדר לה גם באיזה מכון ברמאללה שזיינו אותה, אלי י'בן זונה אני יודע שאתה במצוקה כספית אתה אדם מקנא בי" (שיחה מיום 3.8.15 שעה 00:07) "סמי אזרזר, אה קוקסינל? אה יא מניאק? בטח כמו שזיינתי את האחים אילוז האומאים הקוקסינלים האלה - אתה הבא בתור" (שיחה מיום 5.9.15 שעה 23:52).

16. עוד עולה מדברי הנאשם שתועדו בהקלטות ותמלילים כי הוא ידע, בזמן אמת, ששיחותיו מואזנות בידי אנשי ימ"ר. כך למשל בשיחה הנזכרת לעיל מיום 6.9.15, לאחר האמירות המופנות לשוטר אזרזר, נשמע הנאשם אומר "ירון כהן יודע שיש לו האזנות, לא בשמונים אחוז אלא במאה אחוז, הבנת? אתה תשמע על בסיס יומיומי את קולו הזמיר של ירון כהן. הבנת יא סמרטוט?". בשיחה מיום 3.8.15 שעה 00:07 הוא אומר "גם אם את שומעת רויטל ואתה זה שמאזין בהאזנות י'מניאק גם אתה זונה תעביר י'חתיכת מוצץ זין שאתה מוצץ זין תעביר לרויטל שהיא זונה עם הגרביונים הקרועים יש לי עבודה בשבילך רויטל". בשיחה מיום 21.7.15 שעה 12:23 הוא מוסיף "ואתה שמאזין, תעביר את זה עוד היום לאלי כהן שהוא זונה זונה ואני יעשה אותו זונה". ראו גם שיחה מיום 14.8.15. אמירות מעין אלה, לרבות גידופים כלפי המאזינים, חוזרות על עצמן בשיחות רבות.

17. המדובר בדוגמאות ספורות למאפיינים הנלווים לכלל התבטאויותיו של הנאשם בשיחות הנדונות. די בהן על מנת להמחיש את אופי האמירות במידה הדרושה להכרעה בטענות הנאשם אודות מודעותו להאזנה, טיב

האמירות שהשמיע ומטרתו באמירתו. מתכני השיחות עולה בבירור כי הנאשם ידע שדבריו מואזנים וייעד את השיחות כולן, לרבות האמירות מושא האישומים, לאזניהם של שוטרי ימ"ר. זאת, בין אם בפניה ישירה אליהם או בפניה למאזינים שיעבירו את האמירות לשוטרים. הנאשם לא היסס להשתלח בשוטרים באופן זה, בתדירות גבוהה ולאורך "מונולוגים" ממושכים. דבריו הם ערב-רב של גידופים, נאצות, אמירות הכוללות מסרים פוגעניים, אזכור של בני משפחה ואיומי פגיעה שונים.

עדויות התביעה

18. **רס"ב דודו לוי**, בהודעתו ת/1 ובעדותו בבית המשפט, סיפר כי הוא שוטר וחוקר בימ"ר ובמסגרת זו חקר את הנאשם ואת בניו מספר פעמים. לעד אין "עניין אישי" עם הנאשם או מי מבני משפחתו. את אמירות הנאשם לגביו, מושא האישום, שמע במהלך עבודתו, יום או יומיים לאחר שהוקלטו (פ/14 ש' 22). הן גרמו לו לחוש איום וחשש על רקע היכרות עם עברו של הנאשם "וזו פעם ראשונה שעברין יורד לפסים אישיים ומזכיר בני משפחה קרובים" (ת/1 ש' 21). בכל שנות שירותו במשטרה, עשרים וחמש שנים, לא נתקל באמירות כאלה כלפיו, תוך עירוב בני משפחה. השילוב בין לבין הידיעה מי אומרן ("אני מכיר את הנאשם מעבודתי במשטרה... טיפלי בתיקי חקירה בהם הוא היה מעורב") - (פ/15) גרם לו לחשוש. כך גם התייחסות הנאשם, באמירה הנוגעת לעד, לפגישה עם העד בסופרמרקט ולמוצרים שרכש, כשלעניין זה אישר רס"ב לוי שהוא ורעייתו פגשו את הנאשם בסופרמרקט והשניים שאלו האחד לשלום השני "ועוד באותו לילה הוא עלה לשידור מה שנקרא ואמר את הדברים האלה" (פ/15). העד הוסיף וסיפר כי איומיו של הנאשם היו ידועים בקרב שוטרי הימ"ר "זה לא היה סוד בימ"ר שהנאשם כמעט מדי יום, מידי שעה באופן אובססיבי 'עולה לשידור' וחלקים נכבדים ביום שלו מקדיש לאיומים וקללות כלפי שוטרים, מפקדים. זה דבר שהיה ידוע לנו". העד ידע כי אמירות הנאשם הופנו גם למפקדים בימ"ר וכי הנאשם מצוי תחת פיקוח בהמשך האזנות כך "שבמידה כזו או אחרת לא יהיה לו קל לפגוע אם הוא ירצה" (פ/16).

רס"ב לוי העיד בצורה כנה, פשוטה וישירה. לא התרשמתי כי ניסה להפריז בדבריו. נתתי דעתי לטענת ההגנה בדבר פער בין הדברים שמסר בהודעתו ת/1 ואלה שמסר בעדותו, בשאלה מתי נחשף לאיום, אך איני סבור שבוסס פער שכזה. בת/1 העד לא ציין מתי נחשף לאמירות, וממילא שאין סתירה בין דבריו בהודעה זו לבין דבריו בעדות בבית המשפט (ראו הסבריו לעניין זה בפ/16). אני מוצא לקבל את דבריו.

19. **רס"ב אלון חמדני**, בהודעתו ת/2 ובעדותו בבית המשפט, סיפר שהוא משמש כרכז מודיעין בימ"ר. הנאשם מתגורר בסמיכות לעד. העד מעולם לא חקר את הנאשם או ביצע פעולה כלפיו במסגרת עבודתו, אך בשל פרסומים טיב תפקידו נחשף ברבים. בעקבות זאת בוצעו כלפיו התנכלויות שונות לרבות שריפת רכבו, פריצת גדר בין החניה שלו לזו של הנאשם והשמעה בקולי-קולות של שיר נגד העד ברחוב, והעד הוכרז כ"שוטר מאוים" וזוכה לאבטחה. העד סבור כי הנאשם ובני משפחתו קשורים להתנכלויות הללו, וזאת לדבריו על בסיס הערכות מודיעין (ת/2 ש' 4, פ/18) ומשום שמפגשים אקראיים שלו עם הנאשם ובניו הניבו מבטים מאיימים מצד האחרונים לעבר העד והנאשם אף ירק על הרצפה (פ/19). אשר לאמירות מושא האישום סיפר כי נחשף להן לראשונה בשלב החקירה, כאשר בזמן אמת לא היה מודע לתוכן הדברים הגם ש"אמרו לי שאני צריך להיזהר מירון, לא פירטו, אמרו לי בגדול קציני החקירות שאני צריך להיזהר. אני שוטר מאוים, יש סיורים סביבי ומצלמות אבטחה" (פ/18 ש' 26-28, פ/19 ש' 6). חשיפה זו הגבירה את תחושות האיום שחש העד ואת אמונתו כי הנאשם קשור להתנכלויות הפיזיות כלפיו.

20. בהקשר לאמירות מושא האישום, ראויה עדותו של רס"ב חמדני לבחינה זהירה. זאת, משום שניכר כי העד

יחס לנאשם מעורבות בהתנכלויות נוספות לו, שאינן נזכרות בכתב האישום או מיוחסות לנאשם בידי המאשימה (וממילא שלא אתן לטיעוניו בנושא משקל לחובת הנאשם). הדבר מקים חשש כי גישתו של העד אל הסוגיות הנדונות בהליך זה תושפע. עם זאת ולאחר בחינה, איני סבור כי חשש זה התממש או גורע מאמינות דבריו. לא מצאתי ביטוי ממש של החשש האמור בדברי העד, ומנגד העד סיפר בכנות שלא נחשף לאמירות מושא הליך זה עד לשלב החקירה. עדותו מתמצית אפוא בהתייחסויותיו לאמירות הנאשם בשיחות הנדונות בכתב האישום, ולתחושותיו בעקבותיהן.

נתתי דעתי גם לטענות ההגנה לפיהן העד לא סיפר בחקירתו הראשית על אחרים שאפשר כי חפצים ברעתו, ועל כך שהוגש כתב אישום בגין הצתת רכבו כנגד אדם אחר. איני סבור שיש בטענות אלה לגרוע ממסקנתי האמורה. זאת, משהעד התבקש להעיד אודות יחסיו עם הנאשם ולא עם אחרים, משהסביר כי חשדותיו בנאשם בהקשר להצתת הרכב עלו בשלב החקירה ולא הבשילו לכדי ראיות לכתב אישום, ומשהוסיף והסביר התייחסות שלו לאחרים, בראשית חקירת הצתת רכבו, כהעלאת כיווני חקירה אפשריים שבהמשך נזנחו נוכח גיבוש ראיות בנוגע לזהות המצית.

21. גם בעניינו של **סנ"צ אלי כהן** הוגשו הודעותיו (ת/6 ות/7) ונשמעה עדותו. העד, המשמש כראש מפלג חקירות בימ"ר, סיפר כי לאורך שירותו במשטרה לא הכיר את הנאשם למעט בתיק האלימות שעל חקירתו היה אחראי. גם במסגרת זו דובר במפגשים קצרים שלו עם הנאשם, ללא תקריות או עימותים (ת/6 ש' 1-9, פ/28). העד הכחיש כי הוא או שוטרי ימ"ר ביקשו להתנכל לנאשם, והבהיר כי אין להם כל "דבר אישי עם האיש, כל הקשר שלנו איתו על רקע מקצועי של טיפול במקרים שבהם הוא נחשד בביצוע עבירות" (ת/7 ש' 47). עוד סיפר כי באפריל 2015, בעקבות מידע מודיעיני חדש על פעילות פלילית של הנאשם, הוחלט בימ"ר להאזין לשיחותיו של הנאשם, שאז החל הנאשם להשמיע, ברצף שיחות יומיומי, איומים וקללות על בעלי תפקידים שונים בימ"ר לרבות אזכור של בני משפחה שלהם. משלב מסוים התמקדו האמירות בעד כהן וברכז מודיעין. סנ"צ כהן שמע שתיים מן השיחות, ולגבי היתר קיבל דיווח תמציתי (ת/6 ש' 14-15, ת/7). בעדותו הוסיף ובאר כי מתחילת תקופת ההאזנות לנאשם "כל עמדות האזנה אני מקבל אותם מידי בוקר בתמצית, למעשה כמעט מהתחלה שהפעלנו את ההאזנות שלו אני התחלתי לקבל את אותם תכנים, די מהר בהתחלה הפסיקו לתמלל את התכנים האלה הספציפיים ורק רשמו משהו קצר שיש את האיומים האלה, אני כמובן לא ביקשתי לקבל הרחבה אבל ידעתי שזה קיים והולך ומתעצם, ידעתי שזה הולך ומתרחב, ידעתי שזה נוגע אליי ולשוטרים נוספים" (פ/29).

22. סנ"צ כהן מסר, בכנות, כי בתחילה "לא התייחסתי לזה כ"כ". ועם זאת, כאשר האיומים הלכו והתגברו "ונהיה אובססיבי, תוסיף לזה את הידע שלי מי האדם שאומר את הדברים האלה ומה הדברים שאנחנו מייחסים לו", התגברו חששותיו וזאת הן בנוגע לעצמו, הן בנוגע לבני משפחה ששולבו באמירות הנאשם, והן בנוגע לשוטרי ימ"ר עליהם אחראי סנ"צ כהן "אני חושב שכל שוטר שהאיש הזה התייחס אליו איפה שהוא בראש מאחורה האיום הזה ישב לו". העד חש שחששותיהם של פקודיו הלכו וגברו עם התגברות וריבוי האיומים (פ/30). הוא הוסיף וציין כי ההתמדה בקיום השיחות, תכנן המאיים, בצירוף המודיעין אודות מסוכנותו של הנאשם, הובילו להחלטה של פיקוד מחוז ירושלים לפיה הוכרז סנ"צ כהן כ"שוטר מאוים", דבר שהסב לו אי-נוחות רבה. עוד העלתה התנהלות הנאשם "חשש אמתי כי כוונתו של מר ירון כהן להלך אימים בטיפולו בו, וגרוע מכך קיים החשש כי ינסה לממש איומים אלה" (ת/6 ש' 19-21). העד הוסיף כי במסגרת תפקידו טיפל בעבריינים שונים ורבים, וכי "לאורך השנים ברור שמדי פעם מישהו מקלל ואומר משהו, אתה ממשיך הלאה אתה לא לוקח את זה באופן אישי" וכי קיימים "כללי משחק" בין עבריינים לשוטרים "הם

בחרו בפשע כמקצוע התפקיד שלנו זה לתפוס אותם, שני הצדדים מבינים את העניין" אך במקרה הנדון קרה "משהו אחר לגמרי" (פ/30). עוד הסביר כי המשטרה לא מיהרה לפתוח בחקירה שכן "אם מישוה חושב שאני עומד פה ונוח לי שאני מתלונן בתיק הזה לא נוח לי מאוד, אבל זה הגיע למצב האובססיביות כמות השיחות והאנשים והמעגלים שנוספו לשיחות האלה זה כבר הפך למשהו שהוא מעבר, זה כבר הפך רגע לפני מעשה, יש הטוענים אצלנו שזה הפך לאחר מעשה, זה הפך למסוכן מאוד וזה מראה כמה היינו סבלניים... יש עוד אנשים שמקללים אותי, אני מבין שזאת העבודה שלי ואני צריך לטפל באנשים מסוכנים אני לא רץ מהר כ"כ לבקש לפתוח בחקירה, אבל המקרה הזה היה כ"כ חריג ושונה" (פ/34).

23. אני מוצא לאמץ את עדותו של סנ"צ כהן. ההגנה לא הציגה פערים מהותיים בדבריו או סיבה אחרת לדחותם. תשובותיו נמסרו באופן מפורט וישיר, לאורך חקירה לא קצרה, ולא התרשמתי ממגמת הפרזה או כזב בדבריו. כנותו ניכרה בין היתר בנכונותו לשתף בחוסר הנוחות שחש, כקצין משטרה בכיר, לעמוד בבית המשפט ולהעיד כקורבן, או מן הקושי שחש עת נאלץ לתרוץ בפני ילדיו מדוע הופיעו שוטרים זרים בביתו (במסגרת אבטחתו כשוטר מאוים - פ/30 ש' 10-7). עוד איני מקבל את טענת ההגנה לפיה אין לאמץ את אמירתו של העד כי הוכרז כשוטר מאוים, או את טעמי ההכרזה המתמקדים בסיכון מצדו של הנאשם, וזאת משום שההחלטה על ההכרזה לא התקבלה על ידו. המדובר בקצין בדרגה בכירה, שמדבריו עולה כי ניהל שיח עם מקבלי ההחלטה והכיר את שיקוליהם לרבות כוונות להכריז על שוטרים נוספים כמאוימים (ראו למשל פ/40 ש' 14 וש' 15). אציין עוד כי תכני השיחות הנדונות מציגים התמקדות של הנאשם, באמירות חוזרות ונשנות, בעד כהן (לצד השוטר אזרזר), דבר אשר מוסיף ומסביר את ההחלטה האמורה. בנסיבות אלה יש לקבל את עדותו בנושא.

24. **רס"מ גדליה לובין**, בהודעתו ת/8, סיפר כי הוא משמש כחוקר בימ"ר זה 13 שנים ומעולם לא אוים. את הנאשם הכיר מעבודתו ואף חקרו בהקשר לתיק האלימות. החקירות התנהלו באופן תקין ואין לו "עניין אישי" עם הנאשם. כשנשאל מתי נחשף לאמירות מושא האישום לרבות אלה הנוגעות לו, השיב כי "שמעתי בכללי שהוא התבטא נגד צוות החקירה" ואת פרטי האמירות שמע לראשונה רק בעת שנחקר (פ/41). למשמע האמירות סיפר שהוא חש "אי נוחות וחשש מסוים, דבר שלא נתקלתי בו בכל שנתיי במשטרה" (ת/8 ש' 15. פ/42). גם עדות זו הותירה רושם אמין, כשההגנה לא טענה אחרת.

25. הודעתו של **רכז המודיעין סמי אזרזר**, ת/9, הוגשה בהסכמה כתחליף לעדותו. אזרזר סיפר כי במהלך חקירת תיק האלימות התבקש לאסוף מידע על הנאשם ועל המשפחה היריבה, כי ראה את הנאשם לראשונה עת עוכב לחקירה כחודש וחצי-חודשיים לפני מועד גביית ההודעה ת/9 (ביום 8.10.15) וכי אין לו "משהו אישי" נגד הנאשם. כשהוקרא לו תוכן האמירות הרלבנטיות אליו השיב כי "לא הייתי מודע לכל זה עד לרגע זה" וכי אינו חושש (ש' 49).

26. **רס"מ רויטל צרף**, בהודעתה ת/10 ובעדותה, סיפרה כי היא חוקרת בימ"ר, כי חקרה את הנאשם ואת בנו פעם אחת בקשר לתיק האלימות וכי מעבר לכך אין לה כל היכרות עם הנאשם. כשנאמר לה שהנאשם נשמע מקלל אותה בהאזנות סתר השיבה שלא ידעה על כך (ש' 11. ראו גם פ/45 ש' 16), ושאינה חוששת הגם ש"זה משהו שמטריד אותי" ושאינה יכולה לדעת "לאן זה יגיע בסופו של דבר" (ש' 18-19. ראו גם פ/46 ש' 1-4). מצאתי לקבל את דבריה, שאף הם נמסרו בצורה ישירה ועניינית באופן המעיד על כנותם.

27. דברים דומים מסר **רס"ב יצחק לוי**, המכיר את הנאשם מעבודתו כבלש ובהמשך כחוקר בימ"ר, והעיד כי אין לו סכסוך אישי עמו. את האמירות לגבי לא הכיר בזמן אמת עד לחקירה עצמה, הגם ש"הבנתי שהיו כל מיני דיבורים שהוא מתבטא על שוטרים מהימ"ר אבל את התוכן לא ידעתי, רק בחקירה ידעתי את התוכן"

(פ/46). לשמע האמירות העד לא חש מאוים אך "זה מטריד אותי איך שאדם מרשה לעצמו לדבר על המשטרה" (הודעתו ת/11) והוא חש "לא נעים" ולא ידע מה הביא את הנאשם לומר דברים כאלה עליו (פ/47). התרשמותי מדברי העד זהה לזו הנוגעת לקודמיו, מאותם טעמים.

28. דבריו של **רס"מ אלון חבר** נושאים אופי דומה. בהודעתו ת/12 סיפר כי הוא חוקר בימ"ר מזה כ-13 שנה ומעולם לא אוים. בכלל זה ביצע פעולות שונות בנוגע לנאשם ולא נתקל בבעיות למעט כעס של הנאשם על חיפוש "שהבלשים עשו בביתו ואף נתפסו סמים בביתו ואני הארכת לי מעצר בעניין והוא טען בפני שיש לי משהו אישי איתו", מה שלעדו אינו נכון. כשהוקראה לו אמרה מן השיחות הנדונות בה התייחס הנאשם לעד, השיב כי אין לו מה לענות, שאינו חש מאוים אך כי העובדה שהנאשם ציין באותה אמרה את שם אשתו של העד מטרידה אותו. בעדותו בבית המשפט הוסיף שבזמן אמת "ידעתי שהוא הזכיר את שמי כשהאזינו לו לא ידעתי ספציפית את האמירות. כשהציג לי את זה הבנתי במה מדובר" ושהדבר מאוד הדאיגו "הרגשתי שמבחינתו זה משהו אישי שגולש מיחסי חוקר ונחקר. הרגשתי שהוא פשוט חצה את כל הגבולות ופחדתי שזה יכול עוד יותר להחמיר". העד סבר שהנאשם הגיע לשמה של רעייתו דרך "פייסבוק", ולכן חסם מאז את חשבון ה"פייסבוק" שלו ואת פרטיו בחברות הסלולריות והחל להשתמש באמצעים להסתרת זהותו (פ/47-48).

גם עדותו של **רס"מ חבר** אמינה עלי. דבריו מעוגנים בתוכן אמרות הנאשם בשיחות הנדונות. הפער שבין הודעתו בה טען שאינו חושש בעקבות האמירות כלפיו, לבין דבריו בבית המשפט בהם העלה חששות, הוסבר על ידיו בכך ש"כרגע שאני חושב על זה הפעולות שביצעתי כדי להגן על הפרטיות שלי זה לא סתם פעולות, הרגשתי שזה מטריד אותי מאוד וזה יכול לעבור עוד גבולות שהוא כבר חצה" (פ/48). זהו הסבר הולם לפער הנדון, שבתיאור רגשות אשר עשוי, מטבעו, לשאת גווניו שונים. עוד יש להתחשב בסיטואציה של שוטר וותיק הנחקר בידי שוטר אחר על איומים כלפיו, ובאפשרות לקיומו של קושי לחשוף במסגרת זו רגשות פחד או חשש.

29. עד תביעה נוסף, איל עובדיה, לא התייצב למועד ההוכחות הרלבנטי בשל אילוצים שהוצגו רק במועד ההוכחות עצמו. מן הנימוקים שפורטו בהחלטתי בעמ' 44 לפרוטוקול הדיון דחיתי את בקשת התביעה לדחות את סיום שמיעת הראיות לצורך העדות.

30. לסיכום הדיון בעדויות התביעה אציין מספר נקודות. מעדויות השוטרים כולם עולה כי במסגרת עבודתם אל מול הנאשם לא נוצרה בינם לבינו דינמיקה בעייתית ולא עלו טענות מצדו של הנאשם אודות יחס לא ראוי או מתנכל, למעט אמירה אחת שלו לרס"מ חבר. חלק מן השוטרים הנדונים כלל לא עסק, בעבודתו, במגע עם הנאשם או באכיפה כלפיו. השוטרים, רובם ככולם, הופתעו לשמע אמירותיו של הנאשם כלפיהם בשיחות מושא האישום, לא ידעו להסביר, ראו בכך אירוע חריג וחשו שמדובר ב"חציית גבולות" מצדו. תחושותיהם הושפעו, בין היתר, מאמירות של הנאשם שכללו מידע ספציפי לגביהם או לגבי בני משפחותיהם.

31. חלק מן השוטרים לא שמע את האמירות הנדונות בזמן אמת, ונחשף להן לראשונה בעת גביית ההודעה כחלק מחקירת העבירות הנדונות. כך השוטרים חמדני, חבר, אזרזר, צרף, לובין ויצחק לוי. בגדרי קבוצה זו יש לכלול גם את איל עובדיה שלא העיד ולא הוסכם כי נחשף לאמירות, וכן שוטרים שמסרו כי שמעו בזמן אמת דבר-מה אודות התבטאויות הנאשם, אך לא הובהר האם הדבר חרג מגדר שמועות והאם נחשפו לתכנים מאיימים שהושמעו כלפיהם. כך רס"מ לובין שסיפר כי "שמע בכללי" שהנאשם "התבטא נגד צוות החקירה". לא די באמירה זו לבסס כי העד נחשף, בזמן אמת, לאמירות כלפיו. כך גם בנוגע לאמירות של רס"ב יצחק לוי לפיה "הבנתי שהיו כל מיני דיבורים שהוא מתבטא על שוטרים מהימ"ר אבל את התוכן לא ידעתי, רק בחקירה ידעתי את התוכן", ולאמירות של רס"מ חבר לפיה "ידעתי שהוא הזכיר את שמי

כשהאזינו לו לא ידעתי ספציפית את האמירות".

שני שוטרים אחרים, רס"ב דודו לוי וסנ"צ כהן, נחשפו בזמן אמת לאמירות. סנ"צ כהן, שהאזין לשניים מן השיחות וקיבל תמצית שלהן מדי יום, מסר שנחשף גם לאמירות כלפי שוטרים אחרים. ועם זאת, דבריו בנושא לא היו מפורטים ולא הבהירו באילו שוטרים ובאילו אמירות דובר (ראו הציטטה שהובאה לעיל מדבריו בפ/29).

32. עוד עולה מראיות התביעה כי דבר התנהלותו של הנאשם נפוץ בזמן אמת בקרב אנשי ימ"ר, לפחות ברמת השמועה. כפי שסיפר רס"ב לוי "זה לא היה סוד בימ"ר שהנאשם כמעט מדי יום, מידי שעה באופן אובססיבי 'עולה לשידור' וחלקים נכבדים ביום שלו מקדיש לאיומים וקללות כלפי שוטרים, מפקדים. זה דבר שהיה ידוע לנו".

משמעותן של קביעות אלה תדון בהמשך.

עדויות ההגנה

33. **הנאשם** נחקר מספר פעמים. את חקירותיו פתח באמירה לפיה הוא יודע על ההאזנות לטלפון שלו והוא "מקלל את הימ"ר בטלפון... את כל הימ"ר, קיללתי את אלי כהן, סמי אזרזר, קצין מודיעין". זאת, כדי לפרוק את זעמו משום שהוכה "ע"י ימ"ר ירושלים" ליד ילדיו ורעייתו ומשום שהיחידה מתנכלת לו בכך שהמליצה על הגשת כתב אישום ממנו זוכה והיחידה ממשיכה ב"הצקות". לדבריו "זכותי לדבר עם עצמי ולקלל ואני אמשיך לקלל דרך הטלפון". עוד סיפר כי בבית המשפט המחוזי, בתיק האלימות, התובעת "הציגה את כל הקללות מסוג שאני עכשיו נעצר עליו, מדוע שם לא נעצרתי או נחקרתי". מאותה נקודה והלאה נמנע הנאשם מלהשיב לשאלות, כשהוא מפר את השתיקה רק כדי לומר שאינו מאמין במשטרה ושימ"ר מחפשת אותו ומתנכלת לו בחקירות שאינן מבשילות לאישום ובחיפושים בביתו "בחדש קרוב לאיזה 5-6 פעמים וקופצים על הכבישים כל כמה ימים" (נ/8).

בחקירה נוספת (נ/9) חזר בו הנאשם מהאמירה כי ידע שישנן האזנות לטלפון שלו. הפעם טען שלמד זאת רק בדיעבד "אני לא יכולתי לדעת שיש לי האזנות ובטח שאם הייתי יודע שיש לי האזנות ואני יודע שימ"ר ירושלים מחפש אותי על דבר הכי קטן אני לא אתן להם את התענוג" (עמ' 2). בהמשך הדברים שמר על זכות השתיקה בנוגע לרוב השאלות אותן נשאל, כשהוא מתמקד באמירות לפיהן לא ידע על ההאזנות. התנהלות דומה אפינה את חקירתו הנוספת נ/10. הודעה רביעית, נ/11, כללה אמירות לפיהן השיחות הנדונות היו שעשוע עבורו, כי לא ידע שמאזינים לו וכי ימ"ר התנכלה לו. זאת, לצד הימנעות ממענה לחלק נכבד מן השאלות.

34. בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי הוא נרדף בידי ימ"ר, דבר שהחל עוד לפני זיכויו בתיק האלימות. לדבריו הרדיפה מתבטאת בחיפושים על ילדיו ברחובות, בעירום, "כל שני וחמישי אפילו שלוש פעמים בשבוע", בחיפוש בבית אחרות "מוציאים אותם גשום, עוד הפעם חיפוש בעירום", במעצרים תכופים ובחיפושים בביתו. הנאשם תאר חיפוש בו הוכה בחדר השינה כשמשפחתו נמצאת בחדר המגורים, והמחפשים העיפו "לקים" של רעייתו ושברו את תמונת החתונה שלו. לדבריו "פניתי למח"ש ומח"ש סגרו את התיק". אשר לשיחות מושא האישום טען שלא הבין שמדובר בעבירה על החוק, חזר על הטענות לפיו שיחות דומות הושמעו בבית המשפט המחוזי בתיק האלימות ואיש לא אמר לו שהן אסורות, והוסיף שדובר ב"חופש לקלל לפרוק, להשתחרר כזה" (פ/49) ובהמשך "לפרוק את הזעם שלי". הנאשם התייחס לטענות העדים-השוטרים במילים "הכל הצגה, הם הכינו פה קנוניה של ימ"ר ירושלים", טען שהשוטרים מתגרים בו "אני יודע שאם אזרוק לו מילה שיכולה להתפרש כאיום זו עבירה על החוק" ושוב הוסיף כי בנו נהג להתלונן בפניו "אבא עושים עלי חיפוש בעירום" שאז בחר לפרוק את זעמו בשיחות האמורות (פ/50). בשאלה האם ידע

על ההאזנות טען תחילה כי "אני לא יכול לומר שבמאה אחוז היו לי האזנות, אבל פעמים אחרונות היו האזנות". בהמשך, כשהסביר מדוע השיחות היוו "פורקן" עבורו, אמר "משהו שלקחתי בראש שיש עליי האזנות ששומעים אותי, אולי להתפרק אולי להרגיז אותם אבל לא יותר מזה" (שם) וכן "אולי לקחתי בראש שהם מקשיבים לי, יכול להיות שזה גלש, המטרה שלי זה להרגיז, לפרוק את עצמי, הרגשתי במה". עוד טען שאנשי ימ"ר לחצו עליו לשתף פעולה ברמה המודיעינית (פ/51-50). הנאשם חזר וטען שחשב שמעשיו חוקיים ושלא התכוון לפגוע. לשאלות בנושא השיב, ראשית, כי הוא יודע שהשמעת איום פנים אל פנים היא אסורה. אז נשאל האם איום על שוטר בשיחת טלפון עמו מותר, והשיב בחיוב: "זה מה שנתנו לי להבין, הייתי בימ"ר והם לא עשו מזה סיפור" (פ/51 ש' 11). עוד טען כי לו נחקר בתחילת המעשים היה מפסיקם, וכי גם בכלא מופעל עליו לחץ בענישה מצד "אורן שהוא קצין מודיעין הוא חבר שלהם" משום שסירב לשתף פעולה עם אנשי המודיעין.

בחקירתו הנגדית נשאל הנאשם האם ידע שהוא מואזן, והשיב שאינו יודע מה לענות "כן ידעתי ולא ידעתי. גלגלתי שיחות אמרתי יתגלגל יתגלגל... חשדתי בחשד גדול". בהמשך התקשה להסביר מדוע התקשר "לעצמו", אישר כי השיחות היו משום ש"כשזה הגיע לנושא של הילדים שלי שמפשיטים אותם וליד החברות שלהם אמרתי שאני אגלגל עם הימ"ר זה מה שניתן לי לפרוק" ולבסוף נאלץ לאשר בתשובה לשאלה לפיה ביצע את השיחות כדי שאנשי ימ"ר ישמעו אותו כי "יש מצב כזה..." (פ/52 ש' 19). ניסיונות ההתחמקות מתשובה המשיכו כשהנאשם עומת עם התבטאויותיו בשיחות ונשאל האם אמירות אלה הן מאיימות או לגיטימיות. במסגרת זו השיב הנאשם שאמירותיו לא מציאותיות, כי מעשי אנשי הימ"ר לא לגיטימיים, ולבסוף אישר "ברור שזה לא לגיטימי, אבל ברמות שהם התנהגו איתי כן" (פ/53-52). בדומה, כשהתבקש להסביר את אמירתו שהופנתה לאחד השוטרים "אני אזיין אותך כמו שזיינתי את האחים אילוז" (יריבו בתיק האלימות - א.ג.) התקשה להסביר "יכול להיות שגלגלתי שיחות שלא ידעתי מה ההשלכות של השיחות. דברים לא מובנים" לגבי אמירה נוספת "אני רוצח יש לי לב של רוצח" השיב "סתם אמרתי את זה... זרקתי משפט לא יודע להסביר אותו". (פ/54). כשנשאל כיצד ידע, באותן שיחות, לנקוב בשמה של רעייתו של רס"מ חבר, לא סיפק תשובה: "אני לא מכיר את אשתו, יכול להיות שהתגלגל קטע של שמות... זרקתי שמות" (פ/58). כשנדרש שוב למניעיו בביצוע השיחות סיפר כי ביקש להרגיז את אנשי הימ"ר. כשנשאל מדוע ביקש להרגיזם, שהרי הדבר עלול להוביל להחרפת ה"התנכלויות" הנטענות, השיב "הלכתי איתם בכל השיטות, הם לא הניחו לא לי ולא לילדים ולאשתי". כשנשאל האם הגיש תביעה על חיפוש בעירום השיב "לא. זה קרה לפני שלושה שבועות... גם היה לפני התיק שזוכיתי. הלכנו למח"ש שגם פגעו לנו באוטו, זכינו בתביעה... כל תקרית שהייתה לנו פניתי למח"ש". כשנשאל מה הניבו אותן תלונות למחלקה לחקירות שוטרים (להלן "מח"ש") השיב "שום דבר" וכי לא הגיש ערר. כשהתבקש להציג את מסמכי הפניות שלו למח"ש טען שהם ברשותו, בביתו, לשם נשלחו (פ/53).

35. עדות הנאשם אופיינה בהתחמקויות בנוגע לסוגיות שאינן נוחות לו, דוגמת ידיעתו על ההאזנות לו, מטרת השמעת האמירות על ידו וטיב תכנן. לעניין זה יש להעדיף את גרסתו בחקירה הראשונה, בה אישר כי ידע שהוא מואזן. הכחשתו, בהמשך חקירותיו, כי ידע על ההאזנות, וגרסת-הביניים שהציג בעדותו לפיה אך חשד בכך, אינן אמינות וניגפות לנוכח תוכן האמירות שהופנו, כפי שהוצג לעיל, לאנשי ימ"ר ישירות תוך נקיבה בשמות, שימוש בגוף שני ולעיתים גם אמירה מפורשת לפיה הוא יודע על ההאזנות או פניה למאזינים המשטורתיים ודרישה מהם להעביר את האמירות לשוטרים. גם תדירות השיחות וחוסר ההיגיון שבניהול שיחות "אל עצמו" מבלי שכיוון אל האנשים שבשמותיהם נקב שומטים את הבסיס לטענת הנאשם בדבר מודעותו להאזנה. הנאשם עצמו נאלץ, כאמור, לאחר מספר תשובות לאשר כי כיוון את האמירות אל אנשי ימ"ר וביקש כך להרגיזם וזאת כאחת מן ה"שיטות" בהן הגיב ל"התנכלויות" מצדם ופרק את זעמו בגינן. עוד יש

לקבוע, נוכח תכנן הבוטה וקשייו של הנאשם להסביר, כי הנאשם הבין את טיבן המאיים של האמירות שהשמיע וידע שאין מדובר באמירות לגיטימיות.

בדומה, לא התרשמתי כי טענתו של הנאשם, לפיה חשב שהשמעת איומים בדרך האמורה היא חוקית, היא טענה כנה. הנאשם לא היסס לטעון, במקביל, שהשמעת איומים על שוטר בשיחת טלפון עמו היא חוקית, ולשיטתו רק השמעתם פנים אל פנים אסורה. זו עמדה שלא ניתן לקבלה כביטוי אמת של אמונתו של הנאשם.

ולבסוף, עדותו של הנאשם אופיינה במידה רבה של הפרזה, בנוגע לטענת ההתנכלות. טיעוניו לריבוי חיפוש, בדגש על חיפוש בעירום על ילדיו המבוצעים ברחוב "כל שני וחמישי, אפילו שלוש פעמים בשבוע" ואף בגשם, הותירו רושם בלתי אמין של בדיות שלא הוצגו להן תימוכין (וראו התייחסות בהמשך להחלטת ההגנה לחזור בה מבקשה לפי סעיף 108, בה ביקשה את רשימת פעולות האכיפה כלפי הנאשם ובני משפחתו). גם טענה נוספת של הנאשם בהקשר זה, לפיה פנה למח"ש פעמים רבות ולאחר כל תקרית, נסתרה בדברי רעיותו שעדותה תיסקר להלן ולפיה בני המשפחה פנו רק פעם אחת למח"ש, בשנת 2014. מכאן גם שהנאשם שיקר כשטען בבית המשפט שברשותו מסמכים לבסס את הפניות המרובות למח"ש.

36. רעיית הנאשם **גב' איריס כהן** טענה שמשפחתה עוברת מסכת יסורים עם ימ"ר הנמשכת למעלה משנתיים. היא טענה באופן כוללני לריבוי חיפוש בביתה, תוך שהתמקדה בחיפוש ספציפי מינואר 2014 (תאריך בו נקבה בפ/59 ש' 27) במהלכו יצרו המחפשים לטענתה אנדרלמוסיה והשחיתו רכוש כולל שבירת הזגוגית של תמונת החתונה של בני הזוג (נ/13-נ/16), והנאשם הוכנס לחדר השינה והוכה שם. לטענתה השוטרים אפשרו לה לצלם את הנאשם באותו מעמד, והוגשה תמונתו נ/12. גב' כהן סיפרה שהתקשרה לעו"ד ופנתה למח"ש, אשר סגרה את התיק. לאחר זיכוי הנאשם בתיק האלימות, כך טענה, "זה הפך למסכת יסורים". כשהתבקשה לנקוב באירועים ספציפיים נוספים השיבה "אני כבר לא זוכרת על מה מדובר, כל דבר, עכשיו ירון מזומן לחקירה" (פ/60). כשנשאלה על תדירות המעצרים של בניה השיבה "אני כבר לא זוכרת. זה יכול להיות פעם בחודש ותוך החודש הזה שלוש ארבע פעמים, זה יכול להיות פעמיים בשבוע, שבוע אחר שבוע. קרה גם שהם נעצרו פעמיים בשבוע" (שם, ש' 18). עוד הציגה אישור מעו"ד איוס, נושא תאריך 17.1.16, שאישר כי דניאל ומאור כהן פנו אליו "לצורך הגשת תביעות בגין מעצרי שווא" ולאחר הליך ממנו זוכו (נ/17).

בחקירתה הנגדית אישרה גב' כהן כי בחלק מהשיחות בהן עוסק כתב האישום, אותן ביצע הנאשם, ישבה לידו ושמעה את הדברים שאמר. באחת השיחות אף נטלה ממנו את הטלפון ואמרה משפטים לרבות "שלום לכל חבורת הזבל של ימ"ר ירושלים" ו"תלכו לעזאזל השם ייתן לכם ת'דין אני מקפידה לכם על כל מוות נפשי שעשיתם לי ככה יהי רצון השם יתן לכם מחשבה בלב ללכת להתאבד" (הודעתה ת/13, עדותה פ/61). כשנשאלה אודות פניות למח"ש השיבה כי היא ומשפחתה פנו למח"ש פעם אחת בלבד וזאת "לפני שנתיים וחצי". מאז, למרות שלטענתה עברו אירועים חמורים כולל הפשטת ילדיה ברחוב ומעצרי שווא, לא פנו שוב למח"ש (פ/62-63). אמירה זו סותרת, כאמור, את טענות הנאשם בנושא.

37. עדותה של גב' כהן הותירה רושם של עדות "מטעם", שנועדה לתמוך בטענות הנאשם וזאת גם במחיר של הפרזה ניכרת. דבריה הוצגו ב"כותרות" ותוך שימוש ברטוריקה מועצמת, אך כאשר נדרשה לספר, למעט החיפוש מינואר 2014, על מקרה ספציפי כלשהו של "התנכלות" לה או לבני משפחתה, כשלה לעשות כן. עוד קשה לקבל כי ממסכת של התנכלויות לאורך שנתיים, לרבות מעצרים בתדירות תכופה (עד לפעמיים בשבוע) לא נותר דבר שניתן להציגו כראיה שתתמוך בטענות העדה בדבר התרחשות אותם מקרים. גם העדרן של תלונות למח"ש בגין אירועים נטענים של מעצרי שווא תכופים וחיפוש בעירום בפומבי מדבר

בעד עצמו. הפניה לעו"ד איוס לא יכולה לסייע לביסוס טענות העדה, משבוצעה בינואר 2016, שלושה חודשים לאחר הגשת כתב האישום בהליך דן ומבלי שעורך הדין אישר כי מצא בסיס לנטען על ידה (כל שאישר הוא שנעשתה אליו פניה בידי בניו של הנאשם). כך, איני סבור שיש בעדותה של גב' כהן לסייע לנאשם, בדגש על ביסוס טענת ההתנכלות.

38. עד כאן לקביעות שבעובדה הרלבנטיות לסוגיות שבמחלוקת. מכאן אעבור לנתח את העבירות המיוחסות לנאשם.

עבירת האיומים

היסוד העובדתי

דרך השמעת האיום

39. סעיף 192 לחוק העונשין מבהיר כי האיום יכול להיעשות "בכל דרך שהיא". ברע"פ 2038/04 **לם נ' מדינת ישראל** (4.1.06. להלן: "עניין לם") הובהר, כי נוסח זה מאפשר מסירה של האיום באמצעים שונים, ומשקף את "מגמת החוק לקבוע מרחב בלתי מסויג של צורות התנהגות אסורות, ובלבד שהן עולות מבחינה מהותית כדי התייחסות זולעבירת האיומים היא התייחסות הבוחנת את מהותו ותוכנו של הביטוי ולא את צורתו החיצונית" (פס' 9).

40. גם במקרה דנן ראוי לראות במעשי הנאשם משום איום. במהות התוכן, כפי שנראה בהמשך, הדברים אותם השמיע הנאשם הם בבחינת איומים. על רקע זה, העובדה שהנאשם בחר להשמיע את הדברים בדרך של שיחות טלפון "אל עצמו", תוך שהוא נושא מונולוגים "אל האוויר", אינה גורעת ממהות המעשה כמעשה של איום. זאת, משום שהנאשם לא דיבר בפועל "אל האוויר" אלא כיוון את הדברים לאזניהם של אחרים.

הנאשם ידע שהמשטרה מאזינה לו, וניצל זאת להשמעת האיומים באזניה. בפועל הנאשם לא דיבר "לעצמו" אלא לאזני השוטרים, תוך שהוא נוקב בשמותיהם ומפנה אליהם את דברי האיום, ישירות או בפניה למאזינים לשיחות. הדבר ניכר לא רק מתוכן האמירות ומן השימוש בגוף שני אלא גם ממשיך השיחות, מכך שהנאשם יזם אותן ומריבויין. הנאשם, שלא נטען כי הוא לוקה בנפשו, הקדיש זמן ניכר לצורך האמור, כשהוא חוזר ומבצע שיחות ממושכות, לעיתים כאמור מספר שיחות באותו יום. בעדותו, לאחר ניסיונות להתחמק מתשובה, נאלץ לבסוף לאשר כי ייעד את הדברים לאזני השוטרים, במטרה להרגיזם ולפרוק זעמו כלפיהם.

41. כל אלה מעידים כי הנאשם בחר בדרך האמורה לצורך השמעת אמירות שיועדו לאנשי המשטרה. דרך זו עונה להגדרה אשר בעבירה הנדונה. מסיבות אלה לא ניתן גם לקבל את טיעונה של ההגנה לפיה האיומים הושמעו במסגרת פרטית, בד' אמותיו של הנאשם. גם אדם המצוי בביתו יכול לשגר איומים בדרכים שונות, כתובות, קוליות ואחרות. כך עשה הנאשם, שהשתמש במדיום טלפוני שידע כי הוא מואזן כדי שדבריו יגיעו אל יעד. מיקומו הפיסי בעת השמעת האמירות מאבד, בנסיבות אלה, מחשיבותו, ויודאי שאינו הופך את האמירות לפרטיות או מותרות.

תוכן האיום

42. על הבחינה האם תוכן האמירות שהשמיע הנאשם עולה כדי "איומים" להיעשות בשים לב לכך שקטלוג אמירה כ"איום" מוציאה מגדרי חירות הביטוי והופכה לעבירה. הדבר מצריך זהירות וריסון (עניין **לם**, פס' 11). הבחינה תיעשה מנקודת מבטו של אדם מן היישוב בנסיבותיו של המאשים הנחשף לאמירה. השאלה

היא האם, בשים לב למהות האמירה והמסר הגלום בה, להקשר בתוכו נאמרת האמירה ולמכלול הנסיבות, יש בדברים הנאמרים להקניט או להטיל אימה בלבו של אדם רגיל מן היישוב בנסיבותיו של האדם שכנגדו הופנה האיום (שם, פס' 12 וכן ע"פ 3779/94 **חמדני נ' מדינת ישראל** (11.2.98)).

43. ההגנה טענה, בסיכומיה, כי על תוכן האמירה לעסוק בהפחדה ולא בהקנטה, שכן החלופה המגדירה דברי הקנטה כאיומים נזנחה בפועל בדין הנוהג. איני מקבל טענה זו. לשון החוק מפורשת ועוסקת גם באמירות שנועדו למטרת הקנטה. הפניית ההגנה לפרשת **לם** אינה תומכת בטיעונה, שכן בפרשה זו חזר בית המשפט והתייחס גם לחלופת ההקנטה (למשל בפס' 7, 24, 32, 39). אין הדבר אומר שכל אמירה שיש בה פוטנציאל רחוק להקנטה תהווה איום, אך אין הדבר חורג מגדרי החובה לבחון כל אמירה בהתאם למבחן עליו עמדתי לעיל, כדי להכריע האם מדובר באיום. הדגש, בהקשר זה, הינו על הערך המוגן העוסק בשמירה על שלוות נפש, ביטחון וחירות פעולתו של המאויים, ועל השאלה האם האמירה הנדונה מתריסה כנגדו.

44. זאת ועוד, קשה לתאר את אמירות הנאשם כ"מקניטות" בלבד. המדובר בתכנים בוטים ומטילים אימה. את האמירות יש לבחון בתוך הקשרן: שיחות חוזרות ונשנות שביצע הנאשם תוך שהוא, כפי שמסרו מספר עדים, "עולה לשידור" בתכיפות גבוהה ומקדיש מונולוגים ארוכים לגידופים, נאצות ואיומים כלפי אנשי ימ"ר, באופן חריג אשר נתפס בידי האחרונים בצדק כמידה ניכרת של אובססיות המעידה על סיכון כלפיהם.

חשיבות נוספת יש להעניק לכך שקורבנות האיום נבחרו לא בשל סכסוך אישי עם הנאשם, בחייהם הפרטיים או המקצועיים, אלא בשל היותם שוטרים ביחידה האמורה. עוד יצוין כי הנאשם "תיבל" את אמירותיו בהתייחסות מטרידה לבני משפחה של השוטרים או לאירועים בהם פגש את השוטרים. אלמנט זה, של חדירה לחייהם האישיים של השוטרים, הגביר את הממד המאיים באמירות כפי הניכר בתגובותיהם של שוטרים כגון רס"מ חבר שאזכור שמה של רעייתו גרם לו לנקוט אמצעי בטחון כמתואר לעיל, ושל רס"ב דודו לוי לאזכור של פגישתו עם הנאשם בסופרמרקט ותוכן עגלת הקניות שלו.

45. על רקע כל אלה, אין ספק בעיני כי אדם מן הישוב בנסיבותיהם של השוטרים כלפיהם הופנו האמירות, היה רואה באמירות מושא האישומים השונים משום איום, ושלוות הנפש שלו עלולה הייתה להיות מופרת. להמחשה, אתייחס בקצרה למקטעים מן השיחות הרלבנטיות.

כך אמירת הנאשם מושא האישום הראשון לפיה "קציני מודיעין כדורים בראשים הייתי דופק להם", שנאמרה לאחר שהנאשם קילל את איש המודיעין סמי אזרזר "ואת כל קציני המודיעין בירושלים", ולאחריה המשיך וקילל את המאזין לשיחה "ומבקש שהאחרון יעדכן את סמי על בסיס יומיומי" תוך שאמר לסמי שהוא איש חוק ולכן אינו יכול לעשות מה שהוא רוצה בעוד שהנאשם "יכול לשים זין עליך ועל החוק יא מניאק... אני יכול לעשות מה שאני רוצה, הבנת?" (שיחה מיום 15.9.15 שעה 22:11). האמירות מושא האישום השני והשלישי הופנו לחמדני ולאזרזר, כשהנאשם מתרה בראשון "לא תוריד ת'ראש אני יוריד לך את הראש" ומזכיר את שריפת רכבו של חמדני, ומוסיף ומאיים על אזרזר "כמו שזיינתי את האחים אילוז האומאים הקוקסינלים האלה - אתה הבא בתור". השיחות הנדונות (מיום 5.9.15 שעה 23:52 ומיום 6.9.15 שעה 00:11) רצופות בקללות ואמירות נוספות בגוון מאיים, כגון אמירה של הנאשם כי היה שמח לראות את חמדני וילדיו נשרפים ולא רק את האוטו שלו נשרף. בשיחה נוספת מיום 20.8.15 שעה 01:48 (אישום 4) הקדיש הנאשם לא פחות מ-14 דקות להשמעת רצף נאצות ואיומים, כולל על אזרזר וסנ"צ כהן כי "לא תגמרו את השנה. אתם והילדים והנשים שלכם", התייחסות לאמו של אזרזר "בקבר שלה" ו"כדור לראש אמא שלך הזונה צריכה לקבל!", "חוגגים על הפטירה של אפרים ברכה שהתאבד, שם כדור בראש. בקרוב אצלכם", "אני ירדוף אותך כל החיים" ושלא אמירות נוספות כמפורט בתמליל השיחה האמורה.

בדומה, ביום 19.8.15 ביצע הנאשם לא פחות משלוש שיחות. בשיחה מן השעה 17:42 (אישום חמישי) המשיך לקלל וללגלג על אזרזר, בהוסיפו בנוגע לאמו של אזרזר כי "הייתי דופק לה גם פטיש עשר קילו בתוך הראש... שתי הכלבים שלי הייתי... ככה, שילקקו לה את הדם לאמא שלך הזונה". באותו יום בשעה 13:14 השמיע מונולוג נוסף בן 14 דקות (אישום 6) ובו אמירות כלפי סנ"צ כהן ואזרזר כגון "אם מעמידים לי את הילדים שלכם עין עין הייתי מוציא להם... הייתי מבתר לך את הגופה", "אתה תראה עוד את הילדים שלך ה' יהרוג לך אותם", "אשתך הזונה אני אתן שעריבים יאנסו אותה", "איחולים" לכהן ואזרזר להתאבד כמו אפרים ברכה, "את היטלר הייתי משאיר חי ואותך הייתי רוצח" ועוד. בשיחה דומה מן השעה 13:08 (אישום 7) הפנה הנאשם אמירה לאזרזר "אותך צריך לשרוף יא מניאק. אני אציק לכוס של האמא שלך... תמותו תתפוצצו". ביום 18.8.15 שעה 10:00 (אישום 8) קילל את אזרזר, כהן ואת יצחק לוי והוסיף "אולי תקחו את הדלק, אלי ישפוך על עצמו, אבל בכיף הייתי מדליק אותו, גם אותך יא מניאק סמי ואת איציק? אתה הראשון שהייתי מדליק אותך, יא זבל". בשיחה מיום 17.8.15 שעה 02:15 (אישום 9) קילל הנאשם את אזרזר, אשתו, את דודו לוי ואשתו, את חמדני ואת אלי כהן, פנה למאזין, קיללו ואמר לו להעביר את השיחות לאזרזר, אמר לאזרזר "מה שמתסכל אותך אני יזין אותך... ערבים יאנסו את האמא שלך" והוסיף "שהראשונים היה רוצה לראות את אלי וסמי מתים ואם היה מקבל את הגופות שלהם היה מבתר להם את הגופות מוציא עין עין, היה שורף להם את הגופות עם הילדים שלהם". בדומה, בשיחה מיום 10.8.15 שעה 15:36 (אישום 10) השמיע הנאשם אמירה המכוונת לאלי כהן, שישפוך על עצמו נפט וש"בכיף" היה מצית אותו "גם אותך וגם את אשתך וגם את הילדים שלך".

ביום 3.8.15 שעה 00:36 ואילך (אישום 11) הקדיש הנאשם לא פחות מ-37 דקות להשמעת בליל של נאצות ואיומים, בהם התייחסות לשוטרים שנהרגו באמרו שכיף לראות שוטרים מתים, נהרגים ונרצחים, אמירה לכהן לפיה החלום של הנאשם הוא "לענות אותך ולענות אותך בדרכים שלי אני אענה אותך", קללות למאזין לשיחה ממנו דרש "תעביר מחר לאלי כהן את ההאזנות" ואמירה לפיה "ה' נוקם ושעוד השנה (אלי) יראה מכות בבית בילדים ובאשתו". בדומה, בשיחה מיום 21.7.15 שעה 12:23 (אישום 13) קילל הנאשם את אלי כהן "הזונה של תל ברוך" ואת אזרזר ובין היתר אמר "אני ירעיל לכם את אמא של ירושלים יא זונה, רעל רעל, אתם יודעים מה זה רעל? אני אכניס לכם רעל, כל מיני חומרים, חומצות, א... למיניהם. רעל. תבינו למה אני מתכוון". התנהלות מקבילה מופיעה בשיחה מיום 14.7.15 שעה 16:27 (אישום 14) שכללה כ-16 דקות של איומים וקללות, לרבות אמירה אודות אפרים ברכה ז"ל "כל הגופה תולעים... הייתי מוכן להשתין לו על הקבר. אלי כהן, תורך בדרכך יא מניאק, תורך, אתה גם תשים קץ לחיים שלך" וכן "יש לכם פה עסק עם פסיכופט מטומטמים" "אני אחרב לכם על הקברות" ועוד.

שיחות נוספות בוצעו ביום 8.7.15. בשיחה מהשעה 18:56 (אישום 15) מסכת נוספת של התבטאויות, ובהן אמירה המזכירה שוב את מותו של אפרים ברכה במילים "רקדנו ביום של המוות שלו... להשתין לו על הקבר, להשתין לו בפה בן זונה, זה עין, גם כשהוא מת ככה עין-עין להוציא לו... אני ימרמר את הכוס של האמא שלך יא מניאק, רעל אתה תראה ממני פה יא בן זונה, רעל בכוס של האמא שלך הזונה... רגע דקה אני פה עם אלי כהן, אלי יא בן זונה יא מניאק, לך תדע אולי אתה משפחה שלי יא בן זונה, יא בן זונה הייתי מוריד לך ת'ראש". שיחה נוספת מהשעה 18:32 (אישום 16) התייחסה בין היתר ל"קציני מודיעין אלה מקומה שלישית שמה בימ"ר למעלה במגרש הרוסים שתי המזדיינים בתחת, אה? אלו שלכלכתי עליהם שאמרתי להם אני יזין אתכם בתחת אני ירעיל את כוס של האמא שלכם יא מניאק". גם בשיחה נוספת מיום 7.7.15 שעה 13:49 (אישום 17) אמר הנאשם, בין היתר, כי "הבטחתי לקצין מודיעין שמה מקומה שלישית בצד ימין שאני יזין אותו. משוגע הזה, התעסקתם עם פסיכופט עם אדם לא נורמאלי".

46. למרות ארכה, אין בסקירה לעיל כדי למצות את אמרתיו הבוטות והרבות של הנאשם המתועדות בהקלטות ובתמלילי השיחות. אציין שאלה כוללים גם שיחות נוספות שלא נסקרו לעיל משום שאין כלולות בכתב האישום, אך מכילות נאצות ברוח דומה. עולה מהם תמונה מטרידה, שאינה מאפשרת לראות באמירות מושא האישומים השונים כמסתכמות בקללות או בגידופים. חלקן מכיל התייחסות מפורשת לאקטים אלימים ולפגיעה בשוטרים או בבני משפחותיהם. חלק אחר כולל אמירות בוטות לרבות "איחולי" מוות, אונס ועוד.

47. יש להדגיש, כי הבחינה ההולמת של האמירות היא בתוך מכלול הדברים שנאמרו, ובשים לב לכמות האמירות והצטברותן. לכן, איני מקבל את הטענה לפיו יש לבדוד משפט ספציפי מן המכלול בתוכו נאמר, ולקטלגו כגידוף "בלבד". הבחינה ההולמת מציגה השתלחות קשה בשוטרים על רקע תפקידם, לאורך תקופה. השתלחות אשר, בשים לב לריבוי ותדירות השיחות, אופיין שבגדרי מונולוגים ממושכים ורוויי שנאה וזעם ותכניהן הבוטים והמאיימים של האמירות מציגה, מנקודת מבטו של אדם מן הישוב המצוי "בנעלי" השוטרים אליהם כוונו האמירות, פגיעה של ממש בשלוות הנפש ובתחושת הביטחון האישי. מדובר בדברים שיש בהם בהחלט להטיל חשש בלבו של מושא האמירה. כפי שראינו, הדבר אף התרחש בפועל לגבי חלק מן המאוימים כשגם מבחינה מערכתית הגיעה המשטרה למסקנה לפיה הסיכון הנשקף מחייב לתגבר את האבטחה סביב חלקם, לרבות קצין בדרגת סגן-ניצב שהוכרז כ"שוטר מאוים". גם עצם הנקיטה בהליך הנדון מבטא, כפי שהעיד סנ"צ כהן, מסקנה כי אמירות הנאשם משקפות סיכון של ממש לשוטרים. על רקע כל אלה אין אלא לקבוע, כי דובר באיומים.

48. יוצאות דופן הן השיחות מושא האישומים ה-16 וה-17. אמרתיו של הנאשם בהן עוסקים אישומים אלה מנוסחות בלשון עבר, וניתן להבין כי הן עוסקות בדברים שהנאשם טען כי אמר לקציני מודיעין. מי שלפי הנטען בכתב האישום כוונו אליו הדברים, השוטר אייל עובדיה, לא העיד מהטעמים שתוארו לעיל. במצב דברים זה לא הובהרו נסיבות אמירת הדברים והקשרם, ובין היתר לא הובהר האם מדובר בהתרחשות כלשהי בעבר שהנאשם בחר לתאר בלשון הנדונה. בנסיבות אלה לא ניתן, לשיטתי, לקבוע מעל לספק כי האמירות הנדונות משקפות באיום על קציני או קצין המודיעין.

קליטת האיום, השפעתו וזהות המאויים

49. על מנת שעבירת האיומים תשתכלל, נדרש כי האיום ייקלט בידי המאויים. אחרת, השמעת האיום תוכל להוות, לכל היותר, עבירת ניסיון. עם זאת יודגש, כי דרישת הקליטה היא "טכנית" באופיה, שכן אין מדובר בעבירת תוצאה ואין דרישה להוכיח כי האיום פעל את פעולתו בדרך של הסבת אימה או הקטנה למאויים (עניין **לם**, פס' 19-23; רע"פ 1178/97 **כהנא נ' מדינת ישראל**, פס' 4 (15.7.97)). בכך מצויה התשובה לטענת ההגנה אשר מבקשת לייחס משקל ניכר לדבריהם של חלק מן שוטרים, שמסרו כי לא חשו פחד למשמע האמירות. לעיל דנתי בסיבות שעשויות להסביר דברים אלה, אך גם אם אקבלם הרי שאין בכך לשלול את התקיימות העבירה משאין דרישה להוכחת פחד בלבו של המאויים. הבחינה, כאמור, נעשית מנקודת מבטו של אדם מן הישוב בנסיבותיו של המאויים.

50. זאת ועוד, אין זה הכרחי כי המאויים יהיה זה ששמו נזכר באיום, כלומר מושא האיום. בית המשפט יבחן, בהתאם למבחן "האדם מן הישוב", האם האמירה פגעה בתכלית של שמירה על שלווה נפשו של המאויים גם אם

אם	אינו	מושא	האיום.
----	------	------	--------

"לצורך הרשעה בעבירת האיומים די בכך שניתן לקבוע כי קולטת האמירה הוא המאויים בלכונת המאויים להפחידו,

ואין הכרח להוסיף ולבחון אם עבירת האיומים הושלמה להלכה למעשה גם כלפי מושא האמירה". במסגרת זו נבחנות, כאמור לעיל, כלל הנסיבות וינתן משקל גם לקיומה של "זיקת עניין" בין המאויים לבין מושא האיום, הגם שאין זו דרישה הכרחית. בית המשפט ייתן דעתו, בין היתר, לטיבה של האמירה: ככל שזה חמור ופוגעני יותר, כך יהיה ברור כי היא מטילה חשש בלבו של השומע גם אם לא הופנתה כלפיו. עוד ייתן דעתו למיהותם של מושא האמירה ושל קולט האמירה, כשבהקשר זה נפסק כי "למשל, כאשר האמירה המאיימת נמסרת לעובד סוציאלי, הרישלה התנהגותו ושל המאיימים יכולה להיות השפעה על נושאי תפקידים אלה בשל מעמדם המקצועי ואחריותם המקצועית. גם כאשר מושא האמירה אינו מוכר להם- לפיכך אמירה שנמסרת להם- עשויה לעלות כדי איום כלפיהם אם היא נאמרה כדי להשפיע על שלוות נפשם ולהפחידם" (עניין **לם**, פס' 13-16). במקרה אחר נפסק כי איום לפגוע בשופט, שהושמע באזניהם של שוטרים (מבלי שהשופט שמעו), מהווה איום כלפי השוטרים (ע"פ (י-ם) 57262-12-14 **בר נ' מדינת ישראל** פס' 42 (3.11.15); ע"פ (ב"ש) 7293/02 **ששון נ' מדינת ישראל** (13.10.14)).

51. קביעות אלה של ההלכה הפסוקה מעלות, במקרה דנן, דילמה. זאת, משום שחלק לא מבוטל מן השוטרים ששמותיהם נזכרו באיומים שהשמיע הנאשם, לא שמעו את הדברים בזמן אמירתם או בקרבת זמן למועד אמירתם. ההאזנות לשיחות לא בוצעו על ידם, והמידע הרלבנטי לא הועבר אליהם בזמן אמת בידי מי ששמעו את השיחות. הם נחשפו לאמירות רק בדיעבד, כאשר נחקרו כעדים במסגרת החקירה מושא הליך זה. כפי שפורט לעיל, בכלל שוטרים אלה מצויים גם שוטרים ששמעו בזמן אמת ובקווים כלליים אודות העובדה שהנאשם מנהל שיחות ובהן התבטאויות ואיומים כלפי שוטרים וקצינים, אך לא שמעו מה נאמר בנוגע אליהם וממילא שלא נחשפו לאיומים כלפיהם. בנסיבות אלה לא ניתן לראות בשוטרים אלה כ"קולטי" האיום.

52. בסיכומיהם דנו הצדדים באפשרות לפיה העבירה כלפי אותם שוטרים השתכללה כאשר האיומים נחשפו בפניהם בעת שנחקרו כעדים. איני מקבל אפשרות זו. מסקנתי אינה נובעת אך מממד הזמן, שכן בהיותה עבירה התנהגותית ולא תוצאתית, נוכח האפשרות לתעד איומים בכתב או בהקלטה ולהציגם בהמשך, ונוכח טיב הערך המוגן בידי עבירת האיומים המתמקד ברצון לגונן על שלוות נפשו של המאויים, ניתן להכיר גם באיומים המתגבשים לא במועד אמירתם או יצירתם אלא במועד חשיפתם בפני המאויים. לשיטתי, אין להחיל לעניין זה דרישת סימולטניות (השוו: רע"פ 7036/11 **מדינת ישראל נ' חורי** (24.4.14)).

אלא, שבמקרה דנן נוסף לממד הזמן גם ממד איכותי. מעשי הנאשם, בפני עצמם, לא הובילו לחשיפת האמרות בפני השוטרים הנדונים, לא בזמן אמירתן ולא בהמשך. היחידה החוקרת היא שהשמיעה את ההקלטות ובהן השיחות הנדונות, ולחלופין הציגה את תכני השיחות, בפני השוטרים הנדונים. החקירות במהלכן הוצגו האמירות נוהלו באוקטובר 2015, זמן מה לאחר שהושמעו האמירות בידי הנאשם ולאחר שהנאשם נתפס ונעצר. במהלך זה נטלה היחידה החוקרת את השיחות הנדונות והציגה אותן בפני הנחקרים כדי לקבל את תגובתם. לנאשם לא היה יד ורגל במהלך זה. איני סבור כי ראוי או ניתן, בנסיבות אלה, להכיר בפעולות הנדונות, המבוצעות בידי היחידה החוקרת, כ"משלימות" יסודות של העבירה שלא התגבשו בזמן אמת.

53. עוד איני סבור כי ניתן לראות, בנוגע לאמירות שעוסקות בשוטרים שלא שמעו אותן בזמן אמת, בגורמי משטרה אחרים כ"מאוימים" בידי אותן אמירות. בכך מתמקד חלק ניכר מן הדילמה הנזכרת לעיל, שכן הקריטריונים שנקבעו בהלכה הפסוקה פועלים במקרה דנן, במידה רבה, להכרה באיום על אחר. האמירות הנדונות הן חמורות ופוגעניות, עסקו במי שמשמשים כשוטרים, חלקם בכירים, ונקלטו ככל הנראה בידי

אחרים שממלאים תפקיד במסגרת פעילות המשטרה. לו בוסס בראיות מי מן האחרונים נחשף לאמירות, ולאילו אמירות, סבורני כי ניתן היה לבחון בכובד ראש את האפשרות להרשיע את הנאשם באיומים על הגורמים שנחשפו לאמירותיו דוגמת המאזינים לשיחות.

אלא, שהדבר לא בוצע. לא הוכח כי אדם פלוני שמע אילו מן האמירות הספציפיות בזמן אמת. המאזינים לשיחות ("המשקלטים") לא הובאו לעדות ולא בוסס מי מהם נחשף לאילו אמירות, אם בכלל. גם עדותו של סנ"צ כהן, מהסיבות שפורטו לעיל, לא אפשרה לקבוע לאילו אמירות של הנאשם אשר נוגעות לשוטרים אחרים נחשף הוא. איני סבור כי יש, בהליך פלילי, להשלים את החסר בדרך של הנחות שלא בוססו בראיות ולקבוע כי משקלט זה או אחר, או סנ"צ כהן, הם ה"מאוימים" באמירות שנגעו לשוטרים אחרים.

נדבך נוסף במסקנתי לפיה אין להרשיע את הנאשם באיומים על אחרים, בנוגע לאמירותיו שעסקו בשוטרים שלא קלטו אותן בזמן אמת, נוגע לקביעתה של השופטת (כתוארה אז) מ' נאור בעניין **לם**. זו עסקה באפשרות להרשיע בעבירת האיומים מקום בו קולט האיום אינו מושא האמרה. בהצטרפה לעמדה שהובעה בפסק הדין ונסקרה לעיל, ציינה השופטת נאור כי "ישחשיבות לניסוח מדויק של כתב האישום שיביהיר את עמדת התביעה בעניין זהותו של המאוימים". חשיבות זו מומחשת בענייננו, שכן בכתב האישום, בפתח כל אישום, נטען כי האיום היה "על" השוטר או שוטרים אשר נזכרים בנוסח האמירות שהשמיע הנאשם. בהתאם נוהל הבירור העובדתי במהלך ההליך, תוך הבאת שוטרים אלה לעדות. הבירור לא התמקד באפשרות כי אחרים אוימו בידי אותן אמירות, וגם הגנת הנאשם לא התמקדה בכך. בנסיבות אלה איני סבור כי הולם להרשיע את הנאשם באיום על אחרים שאינם נזכרים באמירות מושא האישום, או כי חומר הראיות שהובא מאפשר זאת.

54. ועם זאת, סבורני כי בהליך זה מתחייב להרשיע את הנאשם, בנוגע לאיומים הנוגעים לשוטרים שלא קלטו אותם בזמן אמת, בעבירת הניסיון.

55. אשר ליסודות הניסיון, הרי שעל המבצע לעבור את הרף האיכותי המבדיל בין מעשי "הכנה" לבין תחום הביצוע בפועל, כשהוא מחזיק בשאיפה לבצע את העבירה העיקרית וכן ביסוד הנפשי הדרוש לביצועה (ראו סעיף 25 לחוק העונשין וכן ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.15); רע"פ 1201/12 **קטיעי נ' מדינת ישראל** פס' 15 (9.1.14)). מעשי הנאשם חצו רף זה בבירור, והתקרבו עד מאוד לביצוע המוגמר. הנאשם השמיע את האמירות בידועו כי הן מואזנות בידי המשטרה ותוך שכיוון את אמירותיו לשוטרים הנדונים. הוא עשה כן במטרה לבצע את העבירה העיקרית, כלומר לאיים על אותם שוטרים וכן, כפי שינומק בהמשך, בהחזיקו ביסוד הנפשי הדרוש בעבירה עצמה. בשל גורמים שאינם תלויים בו, והגם שהאמירות הגיעו לאנשי משטרה, הן לא הגיעו לשוטרים הספציפיים הנזכרים באמירות. לכן לא הושלמה העבירה, אך ברי כי מדובר במעשים העולים כדי עבירות של ניסיון לאיים על השוטרים.

56. תטען, מנגד, הטענה לפיה עבירת הניסיון לא יוחסה לנאשם בכתב האישום. אלא, שלבית המשפט מסורה סמכות להרשיע נאשם גם בעבירה אחרת המתגלה מן העובדות שהוכחו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן. זאת, לפי סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

איני משוכנע כי הרשעה בניסיון לבצע עבירה שיוחסה בכתב האישום, על בסיס אותה תשתית עובדתית, מחייב שימוש בסעיף 184. שהרי, הניסיון אינו עבירה עצמאית אלא נגזרת של העבירה המושלמת. ועם זאת, לצד החומרה, אנתח את הכרעתי בהתאם לסמכות שבסעיף 184 האמור.

57. הדבר מעורר שתי שאלות: האם ראוי להפעיל את הסמכות האמורה, שהיא סמכות בשיקול דעת, והאם

ניתנה לנאשם "הזדמנות סבירה להתגונן" בפני הרשעה בניסיון לאיים?

התשובה לשתי שאלות אלה היא בחיוב. כך לשאלה הראשונה, מאותם נימוקים שצוינו לעיל במסגרת הדיון ביסודות הניסיון. הנאשם ביצע, מבחינתו, כל הדרוש לשם השלמת עבירת האיום על השוטרים. הוא לא עשה כן באופן אקראי או כמעידה חד פעמית, אלא במהלך יזום וממושך בו ערך שיחות תכופות אותן הקדיש לשלל נאצות ואיומים כלפי שוטרי ימ"ר, בלשון בוטה ומטילת אימה. הנאשם היה מעוניין כי האמירות יגיעו לאזני השוטרים. להמחשה, אשוב ואזכיר את אמירתו בשיחה מיום 15.9.15 בה ביקש מהמאזין לעדכן את סמי אזרזר "על בסיס יומיומי" תוך שקיללו ואיים עליו. אמירות דומות המבהירות שהנאשם יודע כי הוא מואזן ודורש מן המאזינים לשיחות להעביר את האיומים אל השוטרים הרלבנטיים מופיעות בשיחות נוספות. מכאן עולה כי העובדה שהעבירה לא הושלמה, משום שהאיומים לא הועברו אל השוטרים הספציפיים כך שהם לא "קלטו" את האמירות, אינה תוצר של מעשיו או רצונו של הנאשם. במידה רבה הדבר התרחש למרות רצונו. מעשיו, והיסוד הנפשי שלו, חרגו מגדרי ה"הכנה" אל גדרי הביצוע בצורה בולטת. בנסיבות אלה ראוי להרשיעו בעבירת הניסיון.

58. אשר לשאלת ההזדמנות להתגונן, הרי שזו מתמקדת, בהתאם להלכה הפסוקה וללשונו של סעיף 184, בפן העובדתי: האם העובדות המבססות את ההרשעה "החלופית" היו ידועות לנאשם והאם עמדה לו ההזדמנות להתגונן בפניהן.

"התכלית העומדת בבסיס דרישת ההזדמנות הסבירה להתגונן הנה הבטחת יכולתו של הנאשם להתמודד עם הקושי הנובע מ חסרונות של טיעון עובדתי בכתב האישום.

גלומה בהכרה בכך שזכותו של הנאשם לנהל את ההגנתו עשויה להיפגם בנסיבות שבהן הוא לא הועמד, במועדה שכתב האישום, על מכלול העובדות שבגינן נמצא, בסופו של הליך, חייבבדין... המבחן לבחינת קיומה או העדרה של הזדמנות סבירה להתגונן הוא מבחן כפול. ראשית, בבחינה טכנית פרוצדורלית, שעיקרה בשאלה אם ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה לחקור עדים, להביא ראיות מטעמו וכדומה, וסופו בבחינה מהותית, שעיקרה בשאלה אם ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה לגבש ולהציג קו הגנה בנוגע לעבירה שעובדותיה לא נטענו בכתב האישום" (ע"פ 9256/04 **נוני' מדינת ישראל**, פס' 11 (10.8.05)).

"סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 הקובע את סמכות בית המשפט, אינו מתייחס לעבירה אלא למערכת העובדתית... הוראה זו משקפת את שתי המטרות של סדר הדין- גילוי האמת והבטחת זכות הנאשם למשפט הוגן- ואת הזיקה בין שתי המטרות הללו. שכן, מתן הזדמנות לנאשם להתגונן מפניה ראיות המפלילות את אפס רבירותן של העובדות" (ע"פ 7832/00 **יעקובוב נ' מדינת ישראל** (20.1.02)).

הדבר ממחיש כי לנאשם ניתנה, בהליך מושא הכרעת דין זו, הזדמנות שלמה להתגונן בפני הרשעה בעבירת הניסיון. ההרשעה אינה נסמכת על עובדות אחרות מאלה שנטענו בכתב האישום, אלא על אותן עובדות ממש. הנאשם היה ער לעובדות אלה והתגונן בפניהן לאורך ההליך. בסופו של יום נמצא כי אלמנט קליטת האיום בידי השוטרים לא בוסס, והדבר מונע התגבשותה של העבירה המוגמרת אך מגבש את עבירת הניסיון. בכך אין כדי לגרוע מן ההזדמנות שניתנה לנאשם לנהל משפט הוגן ולהתגונן בפני העובדות והאישום הנדון.

להשוואה, אציין כי בעניין **יעקובוב** הנזכר לעיל אישר בית המשפט העליון הרשעה "חלופית" בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, כשבמקור יוחסה לנאשם שם עבירת הריגה. זאת, בנימוק כי השוני בין שתי העבירות הינו ביסוד הנפשי בלבד ולא בעובדות, כך שניתנה "הזדמנות סבירה להתגונן". הדברים אמורים, מקל וחומר, מקום בו מדובר באותה תשתית עובדתית ואף באותו יסוד נפשי, בעבירת ניסיון שהיא נגזרת של העבירה המושלמת שיוחסה בכתב האישום.

59. לעיל ראינו כי השוטרים שלא נחשפו לאמירות בזמן אמת הם השוטרים חמדני, חבר, אזרזר, צרף, לובין ויצחק לוי. גם לגבי אייל עובדיה אניח שכך ארע, משלא הוכח אחרת.

אשר לשוטר אזרזר, רבים מהאישומים הנוגעים לו עוסקים בשיחות במסגרתן אוימו גם אחרים (בעיקר סנ"צ כהן) אשר נחשפו לאיומים כך שהתגבשה העבירה המושלמת. מכאן שיש להבהיר, באותם אישומים, כי הנאשם יורשע בעבירת ניסיון בנוגע לאמירות שנגעו לאזרזר, ובעבירה המושלמת בנוגע לאמירות שנגעו לאחרים. שני אישומים נוספים מסוג זה נוגעים ליצחק לוי וחמדני לצד אלי כהן.

האישומים בהם יש להרשיע בעבירת ניסיון הם, אפוא, אישומים 1-3, 5, 7, ו-12. האישומים בהם יורשע הנאשם בעבירה מושלמת לגבי שוטרים מסוימים, ובניסיון לגבי השוטרים אזרזר, חמדני או יצחק לוי הם אישומים 4, 6, 8, 9, 13 ו-14.

היסוד הנפשי

60. לצד מודעות לטיב המעשה ולקיום הנסיבות, דורשת לשון החוק כי המאיים יכוון "להפחיד את האדם או להקניטו". המדובר בדרישת מטרה היות שהעבירה אינה תוצאתית, ולעניין זה חלה גם הלכת הצפיות (עניין **לם**, פס' 34-39).

61. לעיל קבעתי כי הנאשם היה מודע לטיב מעשיו, לרבות לכך ששיחותיו מואזנות ולטיבן התוקפני והמאיים של אמירותיו, וכיוון את דבריו לאזניהם של המאוימים (תוך שאף דרש, לא אחת, מן המאזינים לשיחות להעביר את המסר לשוטרים אליהם התייחס).

62. אשר ליסוד המטרה, הנאשם טען בעדותו כי השמיע את האמירות הנדונות מתוך תחושת זעם כלפי אנשי ימ"ר, במטרה לפרוק זעם זה וכדי להרגיז את שוטרי היחידה. הגם שדי בכך כדי למלא אחר יסודות העבירה, איני מקבל כי בכך התמצתה מטרתו. בעבירות "מטרה" ניתן להסיק את התגבשותו של היסוד הנפשי החפצי הן מבחינה של טיב ההתנהלות והנסיבות האופפות אותה, והן מן החזקה לפיה אדם מתכוון לגרום את התוצאות הטבעיות הנובעות ממעשיו (ע"פ 9511/01 **קובקוב נ' מדינת ישראל** (22.1.02); ת.פ. (מחוזי ת"א-יפו) 40131/08 **מדינת ישראל נ' ג'רבי ואח'** (1.9.13)). הגם שכפי שיוצג בהמשך הנאשם לא הוכיח שאנשי ימ"ר התנכלו לו, ברי כי הוא היה טעון ברגשות שליליים כלפיהם. העובדה כי טרח ליזום את השיחות האמורות, שוב ושוב בתדירות גבוהה ולעיתים מספר פעמים ביום, והקדיש זמן רב להשמעת האיומים הנדונים במונולוגים ממושכים ובוטים, ממחישה כי ביקש בדרך זו לפגוע בהם דרך ערעור תחושת הביטחון שלהם.

הדבר עולה גם מתוכן האמירות והיקפן. רבות מהן כללו איומי פגיעה כגון "כמו שזיינתי את האחים אילוז... אתה הבא בתור", "לא תגמרו את השנה, אתם והילדים והנשים שלכם" או "אותך צריך לשרוף". אמירות נוספות כללו השתלחויות בשוטרים ובבני משפחותיהם בלשון בוטה, חוזרת ונשנית ותוך שהנאשם חוזר ומאיים לרדוף את השוטרים באופנים שונים. תוצאתן הטבעית של חשיפה לאמירות מעין אלה היא פגיעה בשלוות הנפש והיווצרות חשש בלבו של השוטר משרת הציבור, המוצא עצמו מטרה למתקפה אישית. הנאשם לא סתר את החזקה האמורה. מסקנתי היא כי מטרתו, בהשמעת האמירות מושא האישום, הייתה לא רק להרגיז, אלא גם להפחיד את השוטרים כדרך לפגוע בהם ולהתעמת עמם.

63. מסקנה זו מיתרת את הצורך לדין בתחולתה של הלכת הצפיות. מעל לצורך אציין כי אותם נימוקים, בדגש על תכני האמירות, מציגים מודעות בדרגה קרובה לוודאי של הנאשם כי האמירות הקשות ייצרו חשש ופגיעה

בקרב השוטרים כלפיהם כוונו.

64. בהמשך הדברים אתייחס לטענה נוספת של הנאשם, לפיה סבר שמעשיו מותרים וזאת משום שבתיק האלימות, בשלב החקירה ובבית המשפט, הושמעו שיחות דומות קודמות מבלי שהובהר לו שעריכתן אסורה. טענה זו נדחת, מטעמים שיוצגו בהמשך.

65. כסיכום ביניים אציין, כי הוכחו יסודותיה של עבירת האיומים, ובחלק מן האישומים - של ניסיון לעבור את עבירת האיומים. זאת, למעט אישומים 16 ו-17 שלא בוססו.

העלבת עובד ציבור

66. בדנ"פ 7383/08 **אונגרפלד נ' מדינת ישראל** (11.7.11) נדונה העבירה שבכותרת. בין היתר נקבע שם, כי נוכח פוטנציאל התפרשותה של העבירה והחיכוך בינה לבין הזכות החוקתית לביטוי, אין להחילה על כל עלבון למשרת הציבור ואף "אינדיביטו של אלימותמילוליתבוטה, אלאנדרשתפגיעהעמוקהבשמוהטובשלעובדשישבהכדילבזותובעיניאחרים" (פס' 26 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה). נפסק שם, כי את העבירה יש למקד במעשים אשר טומנים בחובם פגיעה בליבת כבודו של עובד הציבור, הכרוכה בפגיעה מהותית וקשה בגרעין הערכי ממנו הוא שואב את מקור כוחו וסמכותו אשר מקרינה על יכולת תפקודו.

67. קווים מנחים אלה מחייבים להורות על זיכוי הנאשם מן העבירות שיוחסו לו, של העלבת עובד ציבור. אמנם, התבטאויותיו (הנדונות בהקשר הנדון באישומים 12, 14, 17 ו-18) היו בוטות וקשות, בעלות פוטנציאל של ממש להעליב את השוטרים כלפיהם הופנו. ועם זאת, לא די בכך להרשעה בעבירה הנדונה, אשר אינה עוסקת בכבודו של השוטר כאדם פרטי אלא בצורך לגונן עליו כחלק ממערכת ציבורית. שני נימוקים מביאים אותי למסקנתי האמורה:

68. ראשית, רוב האישומים בעבירת ההעלבה עוסקים בשוטרים, שכלל לא נחשפו לתכני האמירות בזמן אמירתן או קרוב לו, והאמירות הוצגו בפניהם לראשונה רק כאשר נחקרו כעדים. המדובר בשוטרים לובין, אזרזר, חבר וצרף, ולאישומים 12, 14, ו-18. לא בוסס האם האמירות לגבי שוטרים אלה נחשפו בפני אחרים, באופן שעלול היה לפגוע בכבודם בעיני אותם שומעים. בהעדר חשיפה בפניהם של השוטרים, לא ניתן גם לקבוע שהם עצמם נפגעו מן האמירות או כי נפגע תפקודם. מן הסיבות שצינתי לעיל בנוגע לעבירת האיומים, אין גם לראות בהצגת האמירות בפני השוטרים במהלך חקירותיהם כמשלימה את החסר.

69. שנית, ועיקר, האמירות הנדונות באישומים הרלבנטיים הן בבחינת גידופים אשר, הגם שהם בוטים ואולי דווקא בשל כך, הם כה רחוקים ובלתי אמינים כך שלטעמי לא נוצרה סכנה של ממש כי מי שייחשף להם, בין אם השוטרים עצמם או אחרים, יושפע מהם באופן שיפגע בתדמיתם של השוטרים הנדונים ויכולתם למלא את תפקידם. ישנו שוני מהותי בין אמירות המייחסות לשוטר מידה של שחיתות ושיתוף פעולה עם עבריינים, כבעניין **אונגרפלד** הנזכר לעיל, ושיש בהן לכרסם בתדמיתו של השוטר בעיני אחרים וכך גם בבסיס הערכי לפעילותו המקצועית, ובין קללות ונאצות בשפה נמוכה שאין בהן תוכן מהותי, כפי שהשמיע הנאשם כלפי השוטרים באישומים הנדונים (לתכני האמירות ראו אישומים 12, 14, 17 ו-18). הדבר נכון גם לאישום הנוגע לסנ"צ אלי כהן שכאמור נחשף לאמירות, אישום 17.

כך, למרות שמדובר בביטויים פסולים וקשים, אין בהם משום עבירה על האיסור הרלבנטי.

טענות נוספות

התנכלויות

70. טענת ההתנכלויות לא בוססה. ועם זאת, גם אם הייתה מבוססת הרי שהיא אינה יכולה לסייע לנאשם. שהרי, התרופה למי שנפגע ממעשים פסולים של שוטרים אינה בהשמעת איומים עליהם. כפי שפורט לעיל, ולמעט במקרה אחד שנגע לאירוע משנת 2014, לא ניצל את הדרכים העומדות לרשותו ובכלל זה לא פנה למח"ש. במקום זאת בחר בביצוען של עבירות פוגעניות. החלטה זו היא פסולה, ואין בטענה הנדונה לפטור את הנאשם מאחריות לה, לספק לה הצדקה או להקים לו טענה להגנה מן הצדק.

71. זאת ועוד, הנאשם לא הצליח להוכיח את הטענה. עדותו ועדות רעייתו בנושא, שנסקרו לעיל, היו מופרזות וכללו טענות לחיפוש תכופים בעירום, ברחוב, על בניו של הנאשם, מעצרים שלהם בתדירות לא סבירה ועוד. העדויות הותירו רושם בלתי אמין, בדגש על הצגתן של "כותרות" להתעללויות ללא יכולת של ממש לפרטן לפרטים.

72. משקל נוסף יש לתת לכישלונה של ההגנה לתמוך את טענות הנאשם ורעייתו בראיות (למעט בנוגע לאירוע משנת 2014, שיידון בהמשך). בפרט בלטו בהעדרן פניות למח"ש, כשבנושא זה התגלה הנאשם בשקר הפועל לחובתו כאשר טען כי פנה למח"ש לאחר כל אירוע ויש בידו מסמכים, בעוד שרעייתו שללה פניות למח"ש מאז 2014. ראו גם התייחסותי לעיל למכתבו של עו"ד איוס מינואר 2016.

73. בהקשר זה יש לציין כי במהלך ההליך פנתה ההגנה בבקשה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בניסיון לבסס את טענת ההתנכלות לנאשם. ההגנה ביקשה להעביר לידה רשימה של פעולות האכיפה שנגקטו כנגד הנאשם ובני משפחתו. אלא, שבמהלך הדיון בבקשה, שנוהל בפני מותב אחר לבקשת הצדדים, בחרה ההגנה לחזור בה מן הבקשה (פ/60). הדבר מקשה לקבל את טענות הנאשם ורעייתו אודות מעצרים וחיפוש תכופים, מספר פעמים בשבוע, בעירום וכו'. עוד לא ניתן לקבל, במצב דברים זה, כי פעולות אכיפה שבוצעו כלפי הנאשם נעדרו טעמים ענייניים. לעניין זה אפנה לעדותו של סנ"צ כהן, האמינה עלי, לפיה הנאשם טופל בידי ימ"ר גם לאחר תיק האלימות ממנו זוכה וזאת משום שהתקבלו לגביו ידיעות לפיהן הוא ממשיך בפעילות פלילית, ולכן הוצאו צווי האזנת הסתר, וכי כל הטיפול בו נעשה מטעמים מקצועיים (פ/31, פ/33, פ/37).

74. ההגנה טענה כי טענת ההתנכלות מגובה בהחלטות שיפוטיות שהגישה. עיינתי בהכרעת הדין בתיק האלימות (נ/2), בהחלטה בערר משלב דיוני המעצר (נ/6), ובהחלטת ערר הנוגע לבנו של הנאשם (נ/7) ולא מצאתי בהן קביעה אודות יחס מתנכל מצד אנשי ימ"ר כלפי הנאשם. עוד עיינתי בהחלטת בית משפט השלום במ"י 15950-10-15 מיום 14.10.15, נ/5, בה הביע בית המשפט (כב' השופטת סקה-שפירא) צער "לשמוע במהלך הדיון את נציג המבקשת מאשר אירוע שבמהלכו חבריהם של השוטרים המתלוננים בתיק פגשו את המשיב והשמיעו מילות שמחה לאידו לאחר שנעצר". במגבלות של התייחסות לאמירה "בשולי הדברים" כלשונה של השופטת, שנקבעה תוך דיון בשלב "מעצר הימים" שמטיבו מוגבל ביכולת הבירור העובדתי בהשוואה להליך העיקרי, הרי שברי כי התנהלות מעין זו אינה תקינה וראויה לגינוי שהובע באותה החלטה. ועם זאת יוזכר כי מדובר בהתרחשות מאוקטובר 2015, זמן-מה לאחר השיחות מושא כתב האישום. לטעמי, לא די בה כדי לבסס טיעון להתנכלות מצד אנשי ימ"ר לאורך תקופה, בדגש על התקופה שקדמה לביצוען של השיחות, ואף לא לתחושותיו של הנאשם בזמן ביצוע השיחות.

75. עוד הפנתה ההגנה לאמירה של השוטר אזרזר לפיה התבקש לאסוף חומר על הנאשם. האמירה המלאה

מתייחסת לאיסוף מידע על שני הצדדים לתיק האלימות, וזאת בעקבות הסכסוך שהתפתח ביניהם (ת/9 ש' 3-4). משמדובר באיש מודיעין, בקשה זו היא חלק מעבודתו ואין בה להעיד על התנכלות לנאשם.

76. כל אלה מותירים, בבחינתה של טענת ההתנכלות בדגש על עדויותיהם של הנאשם ורעייתו, אירוע מינואר 2014 של חיפוש בבית הנאשם. הנאשם ורעייתו טענו, כאמור, כי החיפוש נעשה בצורה אלימה ותוך זריעת אנדרלמוסיה ופגיעה ברכוש, והציגו תמונות הנחזות לתעדו.

לכך יש להשיב, ראשית, כי אני מתקשה לקבל את הטיעון האמור משנמסר כי תלונה שהוגשה בנושא למח"ש נסגרה. לא נערך בפניי בירור מקביל בהיקפו, כאשר הוצגו אך טענותיהם של הנאשם ורעייתו שכאמור התקשיתי לתת אמון בעדויותיהם. חזקה על מח"ש שביררה את התלונה כדבעי, לרבות בירור הצורך בחיפוש ואופן עריכתו, טרם דחייתה. ערר על החלטתה, כך נמסר, לא הוגש. בנסיבות אלה איני יכול לאמץ את הטענות כמוכחות ולקבוע כי החיפוש נעשה בצורה פסולה.

שנית, אף אם היה בידי הנאשם להראות שבראשית 2014 בוצע חיפוש בצורה פסולה, אין בכך להוכיח התנכלות מתמשכת לאורך תקופה, מצדה של יחידה שלמה. עוד יוזכר שלשיטת עדי ההגנה ההתנכלות התמקדה בתקופה שלאחר זיכוי של הנאשם בתיק האלימות, אך לפי נ/2 זיכוי זה ניתן באפריל 2015, למעלה משנה לאחר אותו חיפוש.

77. לסיכום, טענת ההתנכלות לא בוססה.

אפשרות האזהרה ושיחות קודמות (נ/3)

78. אזכיר כי במישור זה טוענת ההגנה שהמאשימה טמנה פח לנאשם כאשר נמנעה מלזמנו לחקירה ולהזהירו סמוך לאחר שהחל בשיחות הנדונות, וכי מדובר בהתנהלות פסולה המקימה לנאשם הגנה מן הצדק ושיש לבקרה בהתאם לדוקטרינת הביקורת השיפוטית על מעשי הרשות (בג"ץ 88/10 שוורץ נ' היועץ המשפטי לממשלה (12.7.10)).

79. איני יכול לקבל טענות אלה. כפי העולה מן הצווים ת/5, הם ניתנו עקב חשדות לעבירות של ניסיון רצח, קשירת קשר לפשע, עבירות בנשק וסחר ויבוא סמים (כאשר שתי האחרונות נוספו בבקשה לחידוש היתר ההאזנה). הצעה לזמן את הנאשם בעיצומה של תקופה בה הוא מואזן בחשדות האמורים, ולספר לו כי הוא נשמע בהאזנות מאיים על שוטרים, משמעה לחשוף בפניו בצורה ברורה ומוחלטת כי הוא מואזן ובכך לאיין את אפקטיביות ההאזנות. גם אם חשדו בכך, אנשי המשטרה לא יכלו לדעת בזמן אמת כי הנאשם יודע בבירור על האזנות הסתר. סנ"צ כהן הסביר בעדותו כי האזנות הסתר לא נועדו לאיתור עבירות איומים, אלא למטרות אחרות המפורטות בצווים כאשר האמירות המאיימות התקבלו "כתוצר לוואי של אותן האזנות" (פ/31 ש' 8-9) "זה לא עניין נדיר שיש האזנה. אנחנו יודעים על עבירה אחת שמתבצעת ומתוך שיקולים שלנו אנחנו נותנים להאזנה להמשיך לעבוד מאחר ואנחנו יודעים על עבירה אחרת שעומדת להתבצע, אם אני יודע שמישהו עומד להרוג מישהו ובמקביל הוא גם מתעסק בסמים אני לא רץ להזהיר אותו לא להתעסק בסמים" (פ/36). מכאן שנקיטה בדרך אותה הציעה ההגנה הייתה פוגעת באפקטיביות של כלי חקירתי אותו הגדיר סנ"צ כהן ככלי יקר, שנועד להתמודד עם חשדות שעלו ממקורות מודיעיניים בדבר פעילויות פליליות חמורות ותוך לקיחת סיכון להמשכן של אותן פעילויות וכל זאת כדי להפסיק את האיומים. במערך שיקולים זה, איני סבור כי הכרעת המשטרה שלא לזמן את הנאשם לחקירה בשלבים המוקדמים של שיחותיו הייתה שגויה או בלתי סבירה.

80. לכך יש להוסיף את אמירותיו של סנ"צ כהן שהובאו לעיל בסקירת עדותו. לפיהן, יש שעבריינים מקללים שוטרים לרבות את הקצין כהן, וכי בתחילה לא ייחס משקל רב לאמירות הנאשם. עוד הדגיש את חוסר הנוחות של איש משטרה לעמוד ולהעיד כמתלונן, קרבן עבירת איומים מצדו של מי שהיה מושא לחקירותיו. ועם זאת הסביר כי בחלוף הזמן, תוך שהנאשם ממשיך בשלו בתדירות גבוהה, ונוכח ה"אובססיביות והאינטנסיביות" כלשונו של העד, התגבר החשש "האובססיביות כמות השיחות והאנשים והמעגלים שנוספו לשיחות האלה זה כבר הפך למשהו שהוא מעבר, זה כבר הפך רגע לפני מעשה, יש הטוענים אצלנו שזה הפך לאחר מעשה, זה הפך למסוכן מאוד וזה מראה כמה היינו סבלניים..." (פ/34). במידה רבה מבקשת ההגנה להיבנות, כיום, ממתינותה של המשטרה שלא מיהרה לפתוח בחקירה אלא כאשר התגבשה הערכת סיכון. מהלך זה אינו בבחינת פגם בהתנהלות הרשות, ואין בו להקים "הגנה מן הצדק".

81. מאותה סיבה, איני יכול לקבל כי אי-העמדת הנאשם לדין בגין התבטאויות שלו במסגרת האזנת סתר שהוגשה כמוצג בתיק האלימות (נ/3) מקימה לו הגנה בפני האישומים הנוכחיים, או מהווה התנהגות בלתי סבירה של הרשות החוקרת. סנ"צ כהן הסביר כי אותו מקרה היה שונה בתכלית ברמת האינטנסיביות ו"האובססיביות" כלשונו (פ/31 ש' 18-21), דבר המסביר את האבחנה. טענתו זו נתמכת במסמכים שהגישה ההגנה לביסוס טענתה האמורה. מדובר בשני מסמכים בלבד, האחד בן עמוד וחצי והשני בן כחצי עמוד, אשר מתעדים שיחות בין הנאשם לבין אדם בשם אלי בימים 7.3.14 ו-10.3.14 (נ/3). מסמכים אלה נעדרים את היקף, תכיפות ורמת האיומים מושא הליך זה. למרות ההתבטאויות הפסולות המופיעות בהם, הם אינם מציגים תמונה מקבילה של "עליה לשידור" פעם אחר פעם ונשיאת מונולוגים פוגעניים ומאיימים, לאורך תקיפה. על רקע זה ניתן להבין את ההחלטה להימנע באותו שלב מפתיחה בחקירה בגין השיחות נ/3, ומנגד את ההחלטה בנוגע להליך שלפניי.

82. בהקשר זה אוסיף ואדון בטיעון נוסף שנשמך על נ/3 ולפיו הנאשם סבר כי מעשיו מותרים. לפי טיעון זה, היות שנ/3 הוצג בפני בית המשפט המחוזי שדן בתיק האלימות, ובית המשפט לא קבע כי התבטאויות הנאשם במסגרת התמלילים האמורים הן עבירה, הרי שמכך "השתמע" היתר לנאשם להתבטא בצורה מאיימת בהמשך.

זאת לא ניתן לקבל. ראשית, ברמה הנורמטיבית: ההליך שם עסק בעבירות שונות, בהן התמקדה הכרעת הדין (נ/2) וממילא שבית המשפט לא דן בשאלה האם תוכן ההאזנות מגלה עבירות אחרות. אין בכך כדי להכשיר כל עבירה המגולמת במוצגים שהוגשו לבית המשפט.

שנית, איני מקבל את טענת הנאשם שכך האמין. הנאשם ידע היטב כי התבטאויותיו בשיחות הנדונות חורגות מגבול הלגיטימי, וכנסקר לעיל אף אישר זאת בעדותו. התיזה אותה הציג בבית המשפט, לפיה חשב שרק איום המושמע פנים אל פנים הוא אסור, ואילו איומים בשיחת טלפון (גם שיחה המבוצעת עם המאויים) הם תקינים, היא רחוקה ובלתי אמינה. זאת ועוד, בשיחות עצמן חזר והתבטא כלפי שוטרים באומרו כי הוא "שם זין על החוק" ויכול לעשות כרצונו ולקחת את החוק לידיים ו"להשפיל אותך בדרכים שלי", בעוד שהם כפופים לחוק (ראו שיחה מיום 16.9.15 שעה 21:00; שיחה מיום 15.9.15 שעה 22:11; שיחה מיום 5.9.15 שעה 14:05; שיחה מיום 12.9.15 שעה 21:51). לבסוף, אף אם היה בידי הנאשם להוכיח כי האמין בתום לב שמעשיו חוקיים, הרי שאמונה זו אינה עומדת בתנאי סייג הטעות במצב המשפטי, לפי סעיף 34 ל"חוק העונשין. זאת, משניתן היה למנוע טעות זו "באורח סביר" (למשל בהיוועצות עם עורך-דין).

שימוש לא תקין בהאזנות הסתר

83. במסגרת זו מעלה ההגנה שתי טענות. אשר לטיעון הראשון, לפיו היה צורך לפנות לבית המשפט בבקשה "להרחיב" את הצו לאחר שהתגלו גם עבירות איומים, הרי שלא ניתן לקבלו. ההגנה כבר העלתה אותו, בעתירתה המקדמית לפסול את האזנות הסתר מטעם זה, ובהחלטה מיום 10.1.16 דחיתי את הטענה. לשם היעול אפנה לנימוקי ההחלטה, בפס' 16-18, שתמציתן בקביעה לפיה אין דרישה בדין לעתור "להרחבת" צו האזנת סתר לצורך שימוש בו להוכחת עבירות נוספות.

84. לפי טיעון שני של ההגנה היה על המאשימה, כאשר פנתה לבית המשפט בבקשה לחדש את תוקף הצו וזאת לאחר שהנאשם ביצע חלק מן השיחות הנדונות בכתב האישום (בקשת החידוש הוגשה ביום 27.7.15), לעדכן את בית המשפט כי התגלו עבירות נוספות וכי המואזן יודע על ההאזנה.

טענה זו לא בוססה ברמה העובדתית. הוצגו שתי בקשות שהמאשימה הגישה לבית המשפט המחוזי בהקשר להאזנות הסתר: בקשה למתן היתר מיום 29.4.15, ובקשה לחידוש ההיתר מיום 27.7.15 בה מתמקדת כאמור טענת ההגנה (שתיהן סומנו ת/5). ההגנה חקרה בנושא את סנ"צ כהן, אך זה השיב כי לאחר שהתברר שהוא אחד המאוימים נמנע מלעסוק בחקירה שהובילה להליך זה, ובכלל זה לא טיפל בבקשת החידוש. אכן, על בקשת החידוש חתום קצין אחר, סנ"צ אלללי. ההגנה לא ביקשה לזמנו לעדות וממילא שלא ביררה מהו המידע שהוצג בפני בית המשפט המחוזי עם הגשת בקשת החידוש, או מדוע לא נרשמה עבירת האיומים או העלבת עובד הציבור בבקשת החידוש. זאת ועוד, מעדותו של סנ"צ כהן עלה כי בקשות מעין אלה אינן מוגשות בבחינת טופס בלבד ודרך-כלל מצורפים להם תוצרי ההאזנה עד לאותו שלב, בחומר גולמי או בפרפרזה (פ/36). לא בוסס כי המשטרה סטתה מנוהג זה במקרה הנדון, כך שלא הוכח שבפני בית המשפט המחוזי לא נחשפו השיחות המאיימות טרם הכריע בבקשת החידוש. לשאלה האם המשטרה ידעה שהנאשם מודע להאזנות התייחסתי לעיל, וככל שתוצרי ההאזנה הונחו בפני בית המשפט המחוזי הרי שעמדה בפניו תשתית זהה לזו שהייתה בפני המשטרה, לבחון האם קיימת מודעות שכזו אם לאו והאם הדבר מצדיק לסרב לבקשת החידוש.

85. כל אלה אינם מאפשרים לקבל את הטענות הנדונות כהוכחה להתנהלות פסולה של הרשות החוקרת, המקימה לנאשם הגנה מן הצדק או מצדיקה שימוש בדוקטרינת הביקורת הנזכרת לעיל.

הכרעה

86. הנאשם מזוכה מעבירות האיומים שיוחסו לו באישומים 16 ו-17 לכתב האישום, ומעבירות העלבת עובד ציבור שיוחסו לו באישומים 12, 14, 17 ו-18 לכתב האישום.

87. בכל אחד מן האישומים 10, 11 ו-15 מורשע הנאשם בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

88. בכל אחד מן האישומים 1-3, 5, 7 ו-12 מורשע הנאשם בעבירה של ניסיון לאיים, לפי סעיפים 25 ו-192 לחוק העונשין.

89. בכל אחד מן האישומים 4, 6, 8, 9, 13 ו-14 מורשע הנאשם בעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, בנוגע לאמירותיו הנוגעות לסנ"צ אלי כהן. בנוגע לאמירות באישומים אלה הנוגעות לשוטרים אזרזר, חמדני או יצחק (איציק) לוי, מורשע הנאשם בניסיון לאיים לפי סעיפים 25 ו-192 לחוק העונשין.

90. בהסכמתם, ניתנת הכרעת הדין ללא שימוע במעמד הצדדים.

המזכירות תשלח אותה לצדדים, וכן לנאשם באמצעות שב"ס.

91. טיעון לעונש יישמע ביום 18.4.16 שעה 10:30. הנאשם יובא בידי שב"ס.

ניתנה היום, ט"ז אדר ב' תשע"ו, 26 מרץ 2016.